AMERIKOS LIETUVIS

THE LITHUANIAN AMERICAN

No. 35 PHONE PARK 6407. WORCESTER, MASS. 28 d. Rugpjučio (August), 1924. KAINA 5 CENTAI. Vol. X.

FRANCUZ. PARLAMENTE TRUKŠMAS DĖL TAIKOS SU VOKIETIJA

Belgija ištraukia savo kariumenę iš Vokietijos. Maurai ima viršų ant ispanų. 116 ispanų krito kovoje su maurais. 9 žmonės žuvo bažnyčioje. Rusija atšaukė iš Lenkijos savo atstovą. Turkestane didis žemės drebėjimas. Sniegas vakarinėse valstijose. Moterims apikaklės su žmonių plaukais. Didė kasyklose eksplioziją

TRUKŠMAS FRANCUZIJOS PARLAMENTE.

Paris, Francuzijoje. Parlamente kilo didelis trukšmas, kuomet paimta svarstyt amnestijos klausimą. Socialistai pasidalino į dvi dali: vieni amnestijai pritarė, kiti priešinosi. Įsikarščiavusieji vartojo bjaurius žodžius ir vieni kitus koliojo kaip įmanydami, kol pirmininkas, negalėdamas prieit prie tvarkos, turėjo pertraukt posėdį. Posėdį atnaujinus, kad trukšmas ne atsikartotų, pradėta svarstyt Londono konferencijos nustatytą taiką su Vokietija, bet ir čia kilo toks pat trukšmas, kurį prašalint negalint, posėdis uždaryta iki kitos dienos rytojui.

BELGIJA IŠTRAUKIA SAVO KARIUMENĘ.

Brusels, Belgijoje. Po Londono konferencijai, Belgijos valdžia nusprendė nieko nelaukus ištraukt savo kariumenę iš Ruhro, idant kaip greičiau galint sumažinus bereikalingas išlaidas, kurios šalį veda prie galutino bankruto, palaikant bereikalingą armiją Vokietijos teritorijoj. Tam tikslui M. Hunnecart iškeliavo į Duesseldorff, Vokietijon, idant iš ten pradėjus savo pulkus siųst namo.

MAURAI IMA VIRŠŲ ANT ISPANŲ.

Tetuan, Morokoj. Pastaromis dienomis ištiko dideli mušiai vakarinėje Morokoje tarpe maurų ir ispanų. Kovoje vartota rankinės granatos, kuriomis maurai užmušė 116 ispanų kareivių ir kelis oficierus. Ispanai skaitliuje 7000 traukiasi iš Tetuan ir Xauen, taipgi kitos linijos apleidžia Lome Verde. Maurai savo pozicijas visur stiprina ir ispanus stumia iš pozicijų prie Lau paupių.

MUŠTYNĖS FACISTŲ SU ANTIFACISTAIS.

Roma, Italijoje. Denoje laidotuvių socialistų vado Matteotti, kurio lavonas atrasta netoli Rymo, laukuose, kilo kruvinos muštynės tarpe darbininkų, dirbančių prie ėmimo filmų krutantiems paveikslams "Ben Hur" imitacijos. Profacistai užsimanė pusę dienos švęst, gi antifacistai užsispyrė pirmuosius priverst dirbt. Kilo barniai, kurie vėliau išsivystė į muštynes. Muštynėse trįs žmonės nukauta ir keliolika sužeista. Pašaukti šauliai su kulkasvaidžiais, po porai valandų įsikarščiavusius išskirstė.

KU-KLUX KLANAI EIS PRIEŠ LA FOLLETTĄ.

Huntington, W. Va. Ku-Klux Klanų organizacijos veizeris Evans čia išsireiškė, jog klanai laikysis neutrališkais prieš Coolidge'io ir Daviso kandiadturą, bet bus grieštai priešingi kandidaturai senatoriaus La Folletto ir veiks jo neprileidimui. Coolidge ir Davis esą "cieli amerikonai" ir jiems tinka amerikonizacijos darbas, tad nors ir kaip butų, klanams netinka jiem \ dviem kenkt, bet su La Follettu yra kas kitas; jis yra dulis padegimui šalies tvarkos ir todėl jį negalima prileist prie išrinkimo.

NUSKANDINO SUKILĖLIUS SU LAIVU.

Buenos Aires, Argentinoje. Brazilijos federališkas "patriotų batalijonas", sergintis krantus upės Parana, užtėmijo plaukiantį laivą su revoliucijonierių kariumene iš Tibirica, La Nacions link. Paleidus kanuolių šuvių keliatą, laivas su visais žmonėmis nuskendo. Kiek žmonių žuvo su laivu, nėra žinių, bet spėjama jų buvus keliatas šimtų.

TARIASI REIKALAUT GRAŽINT SKOLĄ.

Washington, D. C. Suvienytų Valstijų valdžia tariasi netrukus pareikalaut iš Grekijos mokėjimo skolos, trisdešimts trijų milijonų doliarių, dvidešimts milijonų paliekant tolimesniam laikui. Grekija Suvienytoms Valstijoms skolinga 50 milijonų, bet ikišiol nėra mokėjus nė sumos, nė nuošimčių, ir net ne užsimena apie tai.

GABINETAS NEREMIA MILITARISTUS.

Berlin, Vokietijoje. Generolas Hindenburg pasiulė ministerių gabinetui, kad tas proklamuotų 31 dieną Rugpjučio kaipo pergalės šventės dieną, atminčiai 10 metų sukaktuvių didelės pergalės 1914 metuose, kuomet Hindenburgui vadovaujant Vokietijos kariumenę, Žalgirio plynėse sumušta Rusijos kariumenė. Priemeras Marx Hindenburgui atsakė, jog ministerių gabinetas tokių sukaktuvių paminėjimui nepritaria, ir valdžia prie jų neprisidės. Hindenburgas tam reikalui kviečia konferenciją, kurion atvyks gen. Machensen ir generolas Ludendorf.

SNIEGAS IR ŠALČIAI VAKARUOSE.

Rock Springs, Wyo. Čia perbėgo banga šaltų audrų, po kurių užstojo oras su temperatura kelių laipsnių žemiau užšalimo, gi sniegas pora colių storumo pridengė žemę, na ir dabar baltuoja visos aplinkės apie Salt Lake City, Ogden ir Wyomingo tarpkalnėse. Tikimasi vienok, jog oras atšils ir netrukus kloniuose ir lygumose sniegas greitai sunyks.

SUGRIOVĖ BAŽNYČIĄ IR UŽMUŠĖ ŽMONIŲ.

New Orleans, La. Čia praėjo Tornado viesula, kuri nuteriojo visą aplinkę, sugriaujant daug namų ir sunaikinant augalus. Daugiausia nukentėjo kaimas St. Patrick, apgyventas francuzais katalikais. Atlaidų dienoj kada šv. Pilypo bažnyčia buvo prisirinkus pilna maldininkų, viesula sugriovė bažnyčią, kurios griuvėsiuose žuvo devynios gyvastys ir daugelis tapo sužeistais. Apart bažnyčios sugriauta apie 20 namų ir užmušta daug gyvulių.

RUSIJA ATŠAUKĖ ATSTOVĄ IŠ LENKIJOS.

Varšava, Lenkijoje. Rusijos valdžia atšaukė iš Lenkijos savo atstovą Obelinskį, kuris jau kelis kartus buvo siulęs savo rezignaciją, kurios Rusijos valdžia vis nepriėmė. Jo vieton Rusija nori skirt Lenkijon atstovu P. Volkovą, kuris savo laiku caru valdžios teismo buvo pasmerktas mirtin už pasikėsinimą ant caro gyvybės ir pabėgęs Šveicarijon pragyveno ten iki 1917 m. ir sugrįžo kartu su Leninu ir Trockiu, carui Nikalojui pasitraukus nuo sosto.

NORI PANAIKINT KARIUMENĘ IR LAIVYNĄ.

Kopenhagen, Danijoje. Danijos ministerių gabinetas prirengė pasiulymą seimui, kad panaikint kariumenę ir karišką laivyną, paliekant tik kelis mažus sargybos laivus ir padidinant kiek oro laivyną. Vieton kariumenės gabinetas proponuoja padidint policijos skaitlių ir policistus naudot kareivių vieton, atsitikus reikalui, ramumo metu. Karei kįlant, butų imama kariumėnėn visi vyrai, tinkanti ginklo vartojimui. Projektas bus įteiktas tuojau, seimui susirinkus.

TURKESTANE DIDIS DREBĖJIMAS ŽEMĖS.

London, Anglijoje. Rusiškame Turkestane, Semirečesko provincijoje, arti Oš ištiko didelis žemės drebėjimas, kuris sugirovė suvirš 4000 namų. Trioboms griuvant žuvo 41 žmogus, neskaitant daugybės sužeistų. Daugiau 8000 gyventojų likosi be pastogės ir dabar gyvena tyruose laukuose, kenčiant visokius oro nepatogumus, taipgi stoką maisto ir drabužio, kadangi jų visas turtas likosi sunaikintas.

DRAUDŽIA VALGYT ČESNAKUS.

Washington, D. C. Hinams vežėjams pirklybos departamentas užgina valgyt česnakus, verčia bent du kartu per savaitę maudytis ir kartą savaitėje mainyt apatinius drabužius, prie to dėvėt uniformą. Mat ikišiol hinai vežėjai gyveno sulyg savo papročių ir todėl pasažierai, jų vežami, negalėjo sėdėt karietose ne užsiėmę nosis dėl dvoko. Už nepildymą šių prisakymų grumoja bauda $100.

NARAS SURADO AUKSO UŽ $1,000,000.

London, Anglijoje. Angliškas naras, netikėtai atrado karės metu, 1917 m. Vokietijos submarino paskandinto laivo "Laurentic" griuvėsius, šiaurinės Airijos pakrantėse, 90 pėdų vandens gilumoj. Griuvėsiuose atrasta už milijoną doliarių aukso šmotų. "Laurentic" vežė aukso ir sidabro už 28 milijonus doliarių. Submarinui laivą sudaužius, kol jis nuskendo, dalis aukso ir sidabras buvo išimtas, liko tik ta dalis, kuri dabar atrasta, nes laivui nugrimzdus, jis nuėjo tolyn po vandeniu ir niekas nežinojo kurioje vietoje griuvėsiai yra.

GAZŲ EKSPLIOZIJA KASYKLOSE.

Columbus, Ohio. Lorain Coal & Dock kasyklose ištiko smarki gazų eksplioziją, nuo kurios užsidegė kasyklos ir gaisras kaskart didinasi. Kasyklose prie darbo samdoma 200 angliakasių, bet ikišiol dar tikrai nežinoma, ar kasyklose buvo kas iš žmonių laike eksplioziją, ar ne. Valstijos inspektoriai atvyko speciališku traukiu ir turbut bandys kasyklas paskandint vandeniu iš Ohio upės.

APYKAKLĖS SU ŽMONIŲ PLAUKAIS.

London, Anglijoje. Pastaruoju laiku pradėjo aristokratės čia dėvėt rudeninius žiponus, apvadžiotus žmonių plaukais. Pirmutinė pasirodė tula ponia Piccadillėj, su brangiu žiponu, kurio apikaklė papuošta žmonių plaukais, dabar kaskart tokių drabužių pasirodo vis daugiau. Kaikas ėmė įdomaut, iš kur gaunama žmonių plaukai tokiems parėdams.

BAŽNYČIA, KALĖJIMAS IR VĖL BAŽNYČIA.

Rotherham, Anglijoje. Nuo ne atmenamų laikų čia stovėjo trioba, bažnyčios stiliaus. Prieš 400 metų trioboje buvo miestelio koplyčia, paskui valdžia ją pavertė kalėjimu ir per 400 metų ji buvo tik kalėjimas. Dabar kalėjimas ištuštinta ir atvykęs kunigas triobą pašventė kaipo bažnyčią. Po pašventimui atlaikyta pamaldos ir pamoksle paaiškinta, jog tai yra istoriška bažnyčia, kuri po 400 metų vėl grįšta savo vieton.

TRISDEŠIMTS METŲ SU ADATA RANKOJ.

Chelsey, Mass. Jonė Dewan, prieš trisdešimts metų, imdama iš lopšio savo vaiką, dasilytėjo vaiko krutinės, prie kurios vaiko marškiniai buvo susegti adata. Adata, nepatėmijus, įlindo jai rankon prie alkunės, ir per tuos metus ji kartas nuo karto jausdavo skaudėjimą alkunėje. Dabar jai padaryta operacija. Adata atrasta sulužus į keturias dalis, kurių trįs išimta, ketvirtos nesurandama.

PASMERKĖ MOTERĮ SUŠAUDYMUI.

Berlin, Vokietijoje. Maskvos kriminolo teismas pasmerkė sušaudymui mokintoją Ivanovą, kaipo žudikę. Teisme paaiškėjo, jog ji nušovė tris komunistus, kurie įsiveržė į jos namelį nakties but perkeltos į baptistų bažnyčią. Tame pačiame parke vakarais grojanti kapelija turėjo pertraukt savo darbą, nes per vuodus negali grot.

APMUŠĖ PRIEŠĄ IR GAVOSI KALĖJIMAN.

Spartanburg, S. C. Valstijos senatorius Dial, nuėjo susirinkiman savo partijos narių, ir lyg tyčia atrado susirinkime kalbantį savo priešą MicMahaną, kuris kandiduoja į jo vietą. Supykęs senatorius, ir nieko nelaukęs, pagriebęs kedę, kirto į galvą savo priešui, ir taip susirinkimas sutrukdyta. Bet neilgai laukus atėjo du policistai, kurie nemandagų senatorių areštavo ir nusigabeno nuovadon.

PRAGYVENĘS LAIVUS IŠSIKRAUSTO.

Manilla, Filipinuose. Admirolas Stark, kuris užpernai čia atplaukė iš Vladivostoko su Rusijos laivais ir keliais tukstančiais pabėgėlių, kuomet bolševikai veržėsi į Vladivostoką, negaunant kitokios pagelbos, išpardavęs laivus ir už gautus pinigus pirkęs kiek maisto pabėgėliams, dabar neturėdamas kitos išeities, pabėgėlius paliėka ir pats išsikrausto į Franciziją.

MOTINA SURADO "GYVĄ NABAŠNINKĄ".

Menasha, Wis. Karės metu oficiališkai paskelbta Francuzijoj, ties Chateau Thierry žuvus Urboną Bergeron. Vėliaus jo lavonas pargabenta iš Francuzijos ir palaidota Oakhill kapuose, kur prie kapo pastatyta paminklėlis. Po kiek laiko Urbonas parėjo į savo motinos namus, bet čia jis ne įleista ir jam paaiškinta, jog jis yra numiręs ir palaidotas. Urbonas nusiminęs tokiu motinos paaiškinimu, kasžinkur dingo ir tik po trijų mėnesių parėjo vėl, bet ir dabar motina jį neprisiėmė. Ir vėl jis dingo. Tik po kelių savaičių motina prisiminė ant savo sunaus veido buvusį apgamą, ir persitikrino, jogei tikrai jos sunus buvo parėjęs. Po ilgų jieškojimų ji dabar tikrai surado savo sunų Urboną New Orleans begyvenant, ir parsikvietė namo. Mat per klaidą jis kariškos valdžios buvo paskelbtas žuvusių skaitliuje.

GYVENO IŠ VYRŲ UŽMUŠINĖJIMO.

Berlin, Vokietijoje. Mažame miestelyje Hamer, areštuota tula Marė Kruegger, kuri, kaip policijai prisipažinoo, turtingai gyveno pasipelnydama iš vyrų užmušinėjimo. Ji Hamburge įsitaisius viešbutį ir mokėdama daug įvairių manierų, prisiviliodavo turtingus vyrus, už tų ištekėdavo ir paskui juos nunuodydavo ar kitaip nužudydavo, ir turtus jų pasilaikius, nuduodama labai turtinga, viliojosi kitus.

CHICAGĄ UŽPUOLĖ VUODAI.

Chicago, Ill. Čia atsirado didelė daugybė vuodų, kiek jų niekas neatmena kada nors pirmiau buvus. Žmonėms dėl jų parsieina labai daug kentėt ir tai kartais perkęst negalima. Antai Oak parke buvo laikomos pamaldos prievakare, bet dėl vuodų turėjo pamaldos

AUDRA NUNEŠĖ 80 ŽVEJŲ.

Atlantic City, N. J. Išplaukus į jures 80 žvejų, ištiko audra, kuri jų laivelius nunešė į jures. Su kapitonu Holtzkum buvusius kelis vyrus viename laivelyje, viesula išmetė į jurių vandenį; gerai dar, jog tas atsitiko arti kranto, tad nelaimės ištiktieji šiaip-taip išplaukė įsikabinę į motoru varomą valtį.

NEW YORKO AUDROJ UŽMUŠTA ŽMOGUS.

New York, N. Y. Praėjusiame utarninke siautė didelė audra su neapsakomu lytum, kurio vanduo paskandino visas žemesniasias vietas. Mieste viesula pridarė didelių nuostolių, gi nešiojamų lentgalių ir šiaip daiktų, sužeista daug žomnių. Vienas automobilis, negalėdamas atsilaikyt prieš viesulą, užbėgo ant skersai gatvę einančio žmogaus, ir tą ant vietos sumalė.

Žinios iš Lietuvos

Perspėjimas.

Rusijos Atstovybė Lietuvoj praneša, kad tulas Juozas Dobrišmanas sakosi esąs konsuliariškos dalies vedėjas ir, važinėdamas po Lietuvą, išsivilioja iš žmonių, norinčių važiuot į Rusiją, dokumentus ir pinigus ir prižada greitu laiku parupint vizas įvažiavimui į Rusiją. Atstovybė praneša, kad Dobrišmanas neturi jokių ryšių su atstovybe ir prašo pranešt policijai apie Dobrišmano darbus. —"P. Balsas".

Klaipėdiečiai pas d-rą Basanavičių ir Jablonskį.

Klaipėda. Tuli klaipėdiečiai buvo surengę mažą ekskursijėlę į Palangą, su tikslu sutikt ir pasveikint gerbiamą musų tautos veteraną dr. Basanavičių ir žinomą lietuvių kalbininką Joną Jablonskį. Dalyvavo krašto prezidentas p. Gailius su žmona, direktorius p. Stikliorius, "Klaipėdos Žinių" redaktorius dr. Šaulys, dr. Didžys, p. Adomas Brakas su žmona ir dr. Oželis. Pirmiau apsilankyta pas dr. Basanavičių, kuriam įteikta gražių gėlių bukietas ir pasimainyta širdingais sveikinimais. Ypatingai nudžiugo susitikęs su klaipėdiečiais gerbiamas Jablonskis. Sakėsi neturėjęs progos matyt ikišiol inteligenčių lietuvaičių ir vaikų lietuviškai kalbančių iš Klaipėdos krašto. Ragino laikytis savosios kalbos savotiškumo ir dvasios. Šiuom susitikimu visi buvo sujudinti.

Perdaug lytaus.

Kaunas, 6 Rugpjučio. Lietuvoje jau ir ikišiol kartais budavo daugoka lytaus, bet visgi nelijo tiek daug kaip dabar, kuomet žmonės jau nupjovė rugius ir reikia juos vežt nuo laukų. Pastaruoju laiku lytus tiek įsilijo, kad kartais lyja veik be pertraukos ištisas dienas ir naktis.

Dėl nuolatinio lytaus neapsakomai pašlapo netik provincijos kaimuose, bet ir pačiam Kaune, gatvėse, tarp akmenų telkšo vanduo ir nespėja susigert į žemę, nė išdžiut. Nemune vanduo irgi žymiai pakilo. Žmonės nerimauja ir bijosi, kad dėl tokio nuolatinio lytaus gali suput rugiai, o tuom labiau bulvės, kadangi prie nuolatinio lytaus kolkas laikosi šiltas oras. **Lietuvos sunus.**

Lietuvos bolševikų bruzdėsis.

Nežiurint to, kad Lietuvoje bolševikai visuomenėje visai neturi savo įtakos, vienok jie dėdamiesi darbininkų išvaduotojais, kartas nuo karto sukelia šioki-tokį bruzdėsį. Svarbiausis bolševikų lizdas randasi Kaune kame jie turi slaptą "Spartako" spaustuvę, kurioje spaudina savo literaturą ir ją skleidžia netik pačiame Kaune, bet ir provincijoje.

Kadangi bolševikai budami kaipo griežtai priešvalstybinis gaivalas viešai veikt negali, tad visas jų veikimas daugiausia apsireiškia mėtyme proklamacijų, kuriose jie prirašydami visokių nesąmonių, kursto žmones prie riaušių ir siulo įvest "sovietus", koki yra jų valdomoje Rusijoje. Pastaruoju laiku bolševikai Kaune ir kitur buvo gausiai pribarstę savo proklamacijų pirmose Rugpjučio mėnesio dienose. Minėtose proklamacijose tarp kitoko, ant sekmadienio, 3 Rugpjučio, buvo pranašaujama koks tai pasaulinio proletariato sukilimas, prie kurio lietuviškieji bolševikai ragino prisidėt ir Lietuvos darbininkus bei kareivius.

Pasirodžius tokioms proklamacijoms Kaune 3 dieną Rugpjučio, gatvėse visą dieną vaikščiojo ginkluoti kareiviai ir dėlto proklamacijose taip garsiai smarkavę bolševikai su savo pranašautomis revoliucijomis, neišdrįso nė pasirodyt, tarsi jų visai ir nebutų. Taigi kaip matome, kad Lietuvos bolševikai, budami visai silpni, nors nieko tokio rimtesnio nuveikt ir nepajiegia, tačiau savo nuolatiniu bruzdėsiu visgi drumsčia normališką krašto stovį ir neduoda žmonėms ramybės, kas nemažai kliudo jaunutės valstybės plėtojimuisi ir jos gerovei. Kiek tenka patirt, bolševikų bruzdėsis Lietuvos visuomenėje iššaukia didelį pasipiktinimą ir pasibjaurėjimą tuom nelemtu griovikų darbu.

Lietuvos sunus.

Amerikos svečiai Lietuvoje.

Liepos m. 30 dieną valstiečiams liaudininkams buvo itin maloni, nes tos dienos vakarą teko priimt Lietuvos karininkų Romovėje seniai lauktus "A. L. S. S." svečius. Stebėtinas net dalykas, kad per tris dienas, be jokių skelbimų, atostogų metu seniai lauktų svečių susirinko priimt gausus burelis virš 100 žmonių. Iš amerikiečių dalyvavo šie žmonės: p. p. Liutas su žmona, Dr. Klimas su žmona, komp. M. Petrauskas, Dr. Vinikas, Gugienė, Paltanavičiutė, Rauktytė, Stukas, Orlik, Čerenka, Šaukevičius, Staniškis, Čepaitis.

Vakaro metu labai aiškiai pasireiškė tamprus ryšiai, kurie riša visą Amerikos ir Lietuvos pažangiąją lietuvių visuomenę. Net nepaprastas dalykas, kad žmonės, kuriuos skiria didžiulis Atlanto vandenynas, veik niekad viens kito nematę, pirmą kart Nepriklausomos Lietuvos teritorijoj susiėję, randa tiek bendro, o tai dėlto, kad visi esame vienos tautos vaikai, visus riša bendra tautos ir demokratybės idėja. Tie ryšiai aiškiai pasireiškė ir kalbose.

Seimo atstovas Šleževičius turtingoj kalboj pasveikino laimingai atvykusius svečius, pabrėžė principus, kurie riša šios ir anos vandenyno pusių pažangiąją lietuvių visuomenę, pažymėjo reikalą kovot bendromis jiegomis su juoduoju internacionalu, kuris dabar pasiryžęs Lietuvoj nuslopint laisvąją mintį ir iniciatyvą, ir reiškė viltį, kad bendromis jiegomis dirbdami, jei ne mes, tai musų vaikai susilauksime laikų, kai dabar nuvarginta Lietuva taps galinga, kulturiška, demokratiška, laisva ir susilygins su demokratiškaja Amerika.

Amerikiečių vardu pirmas kalbėjo A. L. S. S. pirmininkas p. Liutas, kuris su amerikonišku realizmu sujungęs lietuvišką nuoširdumą pažymėjo, kad "Sandaros" susivienijimas, kuris atstovauja 17,000 organizuotų pažangiųjų Amerikos lietuvių, visuomet bus drauge su Lietuvos pažangiaja visuomene, kad tiems Amerikos lietuviams brangi net nuvarginta dabar Lietuva ir kad jie dės visas savo jiegas, kad ta Lietuva taptų demokratiška, turtinga, apšviesta. Jis davė ir praktiškų nurodymų, kaip bus galima atsilaikyt Lietuvoj prieš juodąją armiją, kad reikia sudaryt bendrą frontą tarp Amerikos lietuvių Sandaros ir valstiečių liaudininkų sąjungos ir kad tik tada išsikovosim tikrai demokratišką Lietuvą.

Paskui kalbėjo ponios, ponai, vietos ir Amerikos lietuviai, ką vieni nepaminėjo, kiti papildė, buvo kalbėta ir apie Klaipėdą ir apie Vilnių, buvo pabrėžta, kad tos sritys susigyvens su visa Lietuva tik tada, kai Lietuva taps tikrai demokratiška, pažangiosios visuomenės vadovaujama.

Vakaras ėjo labai sklandžiai, buvo laiko ir pasišokt, o tai dėlto, kad p. Šleževičius sumaniai vakarui pirmininkavo, o kalbėtojai kalbėjo gyvai, nuoširdžiai, nors ir trumpai. Visi išsiskirstė linksmi, pasiryžę dirbt Lietuvos ir demokratybės naudai—"L. Žinios".

Pastaba: Tenka stebėtis visgi, kad Lietuvos veikėjai, "Lietuvos Žinioms" artimi žmonės, kurie turi daug ir tai net artimų reikalų su Amerikos lietuviais, ikišiol dar nežino Amerikos lietuvių organizacijų vardų (o žinot jau seniai reikėjo). Štai, poną Lieutą jie tituluoja esant pirmininku kokios tai "A.L.S.S." tai vėl "Sandaros". susivienijimo". Tokios organizacijos kaip "A.L.S.S." pas Amerikos lietuvius niekad nėra buvę, nėgi jos pirmininku p. Liutas yra; jis yra pirmininku Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros (sutrumpintai A. L.T.S.), gi panaši į ALSS. yra Lietuvių Socialistų Sąjunga, kuri su ponu Liutu nieko neturi. Gi "Sandara" yra A.L.T.S. organas, laikraštis, ir niekad nesivadino jokiu susivienijimu. Susivienijimai yra du: S.L.A. (Susivienijimas Lietuvių Amerikoje) ir S.L.R.K.A. (Susivienijimas Lietuvių Rymo Katalikų Amerikoje), bet tai yra visai kitos organizacijos, su "Sandara" nieko neturinčios, nėgi p. Liuto atstovaujamos. Iš to reiktų spręst, kad Lietuvos veikėjai apie savuosius žino daug mažiau negu apie Aziją ar kitus pasaulio kraštus.

"A. L." Red.

Neauginkime gyvatę antyje.

Ne kartą jau buvo keliama mintis "Trimitė" ir kitoj musų spaudoj, kad mes, lietuviai, susidarą didžiulę musų krašto gyventojų didžiumą, privalome dabot, kad mažumų gyventojai musų krašte nekliudytų mums kilt kulturoje, atstatinėt savo kraštą, neišnaudotų musų bjauriausiais budais ir nesuvartotų sukrautų iš musų turtų musų pačių nenaudai, ar net pražudymui. Bet pasižvalgius po musų gyvenimą Lietuvoj, matyt, kad dar daug, daug kartų teks rašyt spaudoj apie tą reikalą, kol musų žmonės tikrai susipras ir mokės apsisaugot nuo bjauraus svetimojo gaivalo išnaudojimo.

Imkime musų laikinąją sostinę Kauną ir kitus didesniuosius Lietuvos miestus (apskričių miestus). Juose įžymesnę visuomenės dalį sudaro įvairių musų įstaigų valdininkai ir šiaip tarnai. Jie reikalauja savo pragyvenimui daug maisto dalykų, drabužių, avalinės, puošos, namų ruošos ir kitų daiktų. Jeigu patirsime arčiau, kas jiems pristato tuos daiktus, tai pamatysime, kad tai daro beveik išimtinai svetimtautiški gaivalai. Net musų kaimiečių išaugintus produktus reikia pirktis iš tų bjauriųjų perpiklių rankų ir mokėt jiems dvigubai, negu galima butų nupirkt tiesiog iš kaimiečių rankų!

Musų tų miestų pakraščiuose, įvairiose lušnose gyvena tytyeikas (daugybė) susivilkusio iš visur įvairiakalbio gaivalo, kuris gyvena tuom, kad laiko po keliatą karvių ir ožkų, kurias vogtinai gano valstybės miškuose, pakelėse, paupėse, mindžiodami ir laužydami medelius, ir kurių pieną paskui parduoda brangia kaina musų valdininkų ir tarnų šeimynoms, sumaišę pirmiau jį perpus su vandeniu. Tie gaivalai užsiima ir vogtinu rinkimu palikto be priežiuros valstybės turto ir prekiauja juom, kaip, pavyzdžiui, Kauno tvirtovės geležimis, vielomis, plytomis, akmenimis ir kitais daiktais. Tie gaivalai teikia mums ir įvairius patarnavimus: jie užsiima važnyčiojimu ir važinėjimu musų, jie atlieka dažniausiai be reikalingų tam kvalifikacijų ir be jokių patentų įvairius amatų darbus, parsisamdo tarnais ir kitokiais "specialistais". Žodžiu, jie gyvena iš musų, prisivogdami musų valstybės turto. Ir jeigu tatai butų vadinamoji miestų varguomenė, kuri yra iš tikro skurdo prislėgta ir neturi kitaip iš ko gyvent, tai dar maža galima butų kas pasakyt. Bet dažnai tie gaivalai tokiu savotišku uždarbiavimu tiek užsidirba, kad įsigyja savus namus, keliatą arklių ir karvių, turi dar gana gyvų pinigų ir išsigali gyvent daug geriau, ir plačiau, negu vidutinieji valdininkai. Tie gaivalai kartais pakelia tokias puotas ir gegužines, su tokiu gausiu išsigėrimu ir užkandžiu, kurių nevisuomet ir didesnieji valdininkai išgalėtų ištesėt.

Taip gyvendamas tas gaivalas, rodosi, turėtų but patenkintas ir palankus didžiumai; turėtų neįžeidinėt jo idealų, neniekint jos kalbos, nedaryt nieko neištikimo ir žalingo didžiumai.

Bet tikrenybėje pasirodo visai kas kita. Pasirodo, kad tas gaivalas tyčiomis stengiasi but svetimas musų idealams, negerbia musų įstatymų, kalbą, ir įstaigas, stengiasi dirbtinai sudaryt nepasitenkinimą šalyj tarp dar tamsesnių gaivalų, stengiasi nutautint tą gaivalą ir įbrukt jam svetimą kalbą—žodžiu, jis varo savotišką, griežtai priešingą ir žalingą mums politiką!

Ir kas dar pikto, kad to gaivalo eilės nemažėja, bet dar vietomis didėja, nes jo plaukimas pas mus iš svietur, besitęsia!

Tautos, kurios nori išlikt, sveikai augt ir klestėt, negali leist apnykt savo kuną svetimiems parazitams. Jos turi nusivalyt, nusibraukt ir nusiplaut tuos parazitus, ir tas geriausias sultis, kurios eina tų parazitų maitinimui, privalo pačios sunaudot savo kuno augimui.

Nenusivalius tų parazitų, jie ne vien kad iščiulps geriausius syvus taikos metu, bet kovos metu mažins tautos jiegas ir atsparumą ir padės musų priešui. Svetimų gaivalų laikymas ir globojimas tai yra gyvatės šildymas tautos antyje, kuri atsišildžius ir atsipenėjus ne anksčiau tai vėliau, vis viena įkas! Metas, jau metas imtis rimtai kratytis gyvatės iš ančio!

Kiekvieno išmintingo musų piliečio pareiga yra dabot, kad jo išleidžiamas bent kuriems tikslams centas neitų į svetimo gaivalo, į Lietuvos parazito ir priešo kišenių ir kad neprisidėtų prie jo klestėjimo Lietuvoj.

Kad tai galėtume pasiekt, reikia mums but gerai organizuotiems, ypač reikia but gerai organizuotiems musų maitintojams ir gamintojams kaimiečiams, taip pat ir suvartotojams, — musų valdininkams, tarnams ir apskritai visiems lietuviams miesto gyventojams.

"Trimitas".

******

SIUSKITE PINIGUS LIETUVON

—per—

AMERIKOS LIETUVIO AGENTURĄ.

******

Severos Gyduoles užlaiko šeimynos sveikatą.

DĖL NEVIRINIMO

sustiprinimo nusilpnėjusių ir stokos apetito vartok

SEVERA'S BALZOL.

Abelnas stiprintojas vyrams ir moterims.

Jis maitina kraują, paaugdo virinimą, reguliuoja atidalinimus, stiprina organus prie normališkos veikmės.

Kaina 50 ir 85 centai.

Klauskite pas aptiekorius.

W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

SUGRĄŽINKIT LINKSMAS DIENAS!

SUGRĄŽINK ATGAL DRAUGIŠKUMĄ, MEILĘ, DAINAS.

MUZIKĄ IR ŠOKIUS, TŲ LINKSMŲ DIENŲ. KURIOS JAU PRAĖJO...

Įsigyk GRAFONOLĄ, kuris palinksmins jusų namus. Lietuviški Rekordai, padaryti Lietuviškų artistų: dainos, monologai ir muzika.

Musų krautuvėje randasi didelis pasirinkimas REKORDŲ ir mašinų. Iš kitų vietų lietuviai norinti įsigyti Grafonolą, rašykite mums, reikalaukite katalogo, pridėjus savo adresą, nolą arba lietuviškų rekordų, ir už 2c. stampą, adresuojant:

M. PALTANAVIČIA,
15 Millbury St., - Worcester, Mass.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

DIDŽIAUSIA LIETUVIŲ APDRAUDOS IR PAŠALPOS ORGANIZACIJA SUVIENYTOSE VALSTIJOSE, KURIOS TURTAS ARTI $500,000.00

Nuo susiorganizavimo iki šiam laikui išmokėta $248,587.80 pomirtinių. Pašalpų išmokėta $247,687.15

SLA. kuopos randasi visuose didesniuose miestuose. Nariai priimami nuo 18 iki 50 m. amžiaus. Visi nariai gauna laikraštį "Tėvynę" dovanai ir taipgi gauna SLA. išleistas knygas už pusę kainos.

POMIRTINIAI SKYRIAI—$150, 300, 600, IR 1000.
PAŠALPINIAI SKYRIAI—$6.00, 9.00 IR 12.00
Į SAVAITĘ.

Del platesnių informacijų kreipkitės šiuo adresu:

Lithuanian Alliance of America,
307 WEST 30-th STREET, NEW YORK, N. Y.

"AMERIKOS LIETUVIO" SPAUSTUVĖJE
Atlieka Visokius Spaudos Darbus !!!

ŠEIMYNINKĖMS KELRODIS

Rašo ISABELLE KAY

Lietuvė šeimyninkė Amerikoje visados trokšta gaut patarimų pagerinimui jos žinojimo atliki nėjant pareigas kaipo šeimyninkė ir motina. Šitose skiltyse kas savaitę tilps straipsneliai, kurie bus įdomųs kiekvie nai Lietuvei šeimyninkei.

RODYKLĖ No. 16.

Virimo receptai

Uždaras valgiams yra visoki skanžoliai ir skanskoniai; kaip tai, žievės, uogos, žiedai, šaknįs ar sėklos. Muštarda yra vienas iš seniausių žinomų uždarų. Ji daroma iš trijų skirtingų rušių, juodos ar rudos, baltos ir Brassica Juncea. Puikiausia muštarda pasaulyje auga Fen distrikte Anglijoj. Muštarda turi pažymėtiną virškinimo veikmę. Ji sukelia apetitą valgomam daiktui. Bandykit ją su daugeliu gerų valgių. Jei mėgstat tikrai gerą uždarą, sekantis yra geriausias ką žinoma.

Rusiškas uždaras

1 šaukštas prirengtos muštardos
4 šaukštai tomatų katsupo
1 kietai virtas kiaušinis, kapotas
½ šaukštuko acto, biskis paprikos
1 šaukštas kapotų žalių ir raudonų pipirų.
2 šaukštai alyvų aliejaus.

Sumaišyk aliejų, actą, katsupą ir muštardą pilnai. Paskui maišyk palengva šakute sudedant pipirus, paskiausia kapotą kiaušinį. Duok ant trapių žalių salotų lapų.

Virtuvės reikaluose

Padarymui formukėse jelly, gaukit puskvortę jelly kaip paprastai pagamintą ir lai nusistovi: paskui pataukuokit blėšiniukę arba molinę formą su biskeliu sviesto ir pilkit į ją jelly; lai pastovi per naktį ir ji išeis gražioj formoj.

Pyragai turi but šalti kada apdengi juos cukrum. Geriausia buna vieną dieną iškepus pyragus kitą dieną apdengineti cukrine koše.

Padėk pieno bonkas kur pienius galėtų jas kasdien gaut. Neduok susirinkt daugybei bonkų.

Išbandymui ar kiaušinienė gerai iškepus inkišk į vidurį peilį. Jei pielis bus sausas ištraukus, kiaušinienė yra gatava išimt.

Mažas minkštas patiesalas palei sinką sutaupys nuovargi ir virėjos energiją sutaupys. Prosijant pasidėk tą patį patiesalą prie lentos ir turėsi lengvesnį darbą prosijant.

Naminiai pasigelbėjimai

Nuėmimui juodylo plėtmų nuo čeverykų, reikia sušlapit tą vietą verdančiu vandeniu, paskui patepk plunksna pamirkyta muriatic acte, arba su užkamšalu acto butelio, ir nušluostyk tuoj su tyru skaruliu, pamirkytu verdančiame vandenyje. Pakartok. Neduok actui degint odą. Tas gal paliks plėtmą, bet nebus toks aiškus kaip juodylo plėtmas.

Nuvalymui karklinių rakandų nutrink su šepečiu, naudojant druską vietoj muilo. Nuplauk po to švariai.

Bliudų mazgojimas skarulis reikia virint kasdien. Bet jeigu tas nedaroma tai reikia bent palaikyt virintame vandenyje per penkias minutas.

Šaukštukas acto paskutiniam vandenyj neduos juodoms pančiakoms nustot savo spalvos.

Grožės patarimai

Oda atlieka reguliares funkcijas, taip kaip širdis, plaučiai, kt. Oda išmeta dusyk tiek nereikalingos medegos negu plaučiai. Todel reikalinga užlaikyt odos skylutes atviras. Tinkamas maudymas užlaikys žmogų geriausioj sveikatoj. Maudymosi laikas neturi but ilgesnis 20 minutų. Geras muilas reikia naudot, tokis kaip kastilio arba glicerino. Jei jusų oda yra labai jautri ir truksta, pusė svaro krakmolo dadėta į vandenį apmažins trukumą. Jeigu albai prakaituoji dadėk pusę puoduko ammonijos į vandenį. Nereikia maudytis iki nepraeis dvi valandos po valgymo. Reikia naudot šepetį vietoj sponžio, nes jis atidaro odos skyles.

Ypatiška sveikata

Peršalimai niekad nereikia uželist, nes nors maži gali pavirst į didelius nesmagumus. Šaltis paeina nuo paviršutinio nušalimo nuo oro traukulio, sušlapimo kojų, kt. Peršalimai yra pavojingi. Išgydymui šalčio, išsimaudyk karštame vandenyje pirm eisiant gult ir išgerk ką karšto del prakaitavimo, po ko reikia gerai išmiegot — 12 valandų, ir šaltis pereis į galvą. Geriausias šiltas gėrimas yra lemonadas, arba karštas pienas. Jei bijai karštai maudytis, tik pamerk kojas karštame vandenyje ištarpinus du šaukštu muštardos, sumaišytos pirma šaltame vandenyje. Reikia užsiklot šiltai blanketais ir jei galima padėt karšto vandenio butelius prie kojų.

AMERIKOS LIETUVIS

The Lithuanian Weekly published every Thursday

by

M. PALTANAVIČIA,

15 Millbury Street, Worcester, Mass..

Yearly subscription: In United States $2.50
In Foreign Countries $3.00
Single copies ..... 5 cents.

Advertising rates on aplication.

AMERIKOS LIETUVIS

Savaitinis laikraštis, eina ketvergais, leidžiamas

per

M. PALTANAVIČIA,

15 Millbury Street, Worcester, Mass..

Metinė prenumerata: Suv. Valstijose $2.50
Kitose valstybėse $3.00
Pavieniai egzemplioriai ..... 5 centai.
Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užsirašymo dienos. Prenumerata turi but apmokėta iš augšto.

Enterned as Second Class matter September 29, 1914 at the Post Office at Worcester, Massachusetts, under the Act of March 3, 1879.

SIULO VALDŽIAI PAVOJINGŲ GINKLŲ MONOPOLĮ.

Pastaruoju laiku laikraščiai atkreipė viešą atydą į dvi epidemijas, kurios Suvienytose Valstijose siaubia kaskart vis labiau ir grumoja šalies demoralizavimu. Tomi epidemijom yra tai kaskart didesnis mažėjimas balsuotojų, iš vienos pusės, ir dauginimasis žudysčių, iš antros pusės, kas šaliai grumoja dideliu pavojum netolimoje ateityje. Kritikai tikisi, kad jei valdžia nesiims priemonių šių dviejų epidemijų sulaikymui, tai ne ilgai laukus Suvienytos Valstijos liksis tik civilizacijos liekana, kurią bus galima prisimint ateinančioms kartoms, radus tik istorijoje užrašyta gražius principus ir tulą laiką veikusius įstatymus.

Kuomet gyventojai žymiai dauginasi, su jais dauginasi ir piliečių skaitlius, ypatingai piliečiai dauginasi pradėjus veikt naujiems įstatymams, kuriais kaskart vis labiau ateiviai verčiama naturalizuotis, ir todėl turėtų balsuotojų skaitlius didintis, tai vienok dalykai eina atbulon pusėn, nes balsuotojų skaitlius mažinasi, ir tai mažinasi labai žymiai, ką parodo surinktos žinios, sulyg kurių 1896 m. balsavimuose dalyvavo 80% balsuotojų, gi 1900 m. 73%, 1908 m. 66%, 1912 m. 62%, gi 1920 m. mažiau negu 50%. Tas parodo, jog balsuotojai šalinasi nuo tiesų, nuo įstatymų pildymo ir tuomi toki žmonės darosi šaliai pavojingi, nes jie pasirodo bailiais, apsileidėliais ramumo metu, ir todėl jie pavojingesni karės, ar kitos kokios pavojingos tatastrofos metu. Ir kuomet tokių apsileidėlių ir bailių skaitlius kaskart didinasi, tuom patim didinasi skaitlius ir šaliai nenaudingųjų žmonių, auginančių prapultį ir pavoju.

Iš kitos pusės Suvienytose Valstijose siaubia epidemija žudysčių, kuri kaskart vis apima didesnius plotus. Nors šitai epidemijai mėginama užbėgt kelias, tai vienok įstatymams veikiant lėtai, ir tai veikiant atskirai kiekvienoje valstijoje, kiekviename apskrityje ir kiekviename mieste vis kitaip, visos dedamos pastangos, kol kas, pasirodo be pageidaujamų pasekmių, ir vargiai bus tokios pasekmės gaunamos, kol bus išleistas vienas įstatymas, federališkos valdžios valiai atiduodant kovos įrankius, kad ta juos naudodama imtųsi užtaškuot žudysčių epidemijai takus. Šiadien įstatimais draudžiama žudystos, ir daugelyje valstijų ginama kam nors turėt ginklus be policijos leidimo. Tokia tvarka betgi nieko nereiškia ir ne gelbsti žudysčių naikinimui, kadangi tuomi nuginkluojama tik ramųs gyventojai. Gi gaujos plėšikų, kerštininkų ir žudikų, nešiojasi ginklus jokių leidimų neturėdami, ir jais kaskart vis daugiau aukų ima, nes tvarka, kuri nuginkluoja ramius gyventojus, šiuos kriminalistus visai neliečia, ir ne palies, kol policijai nebus prisakyta sulaikyt kiekvieną nužiurėtą ypatą, ir daryt kišeniuose kratą, ieškant uždraustų ginklų, kas galėtų daug prisidėt prie žudystų sumažinimo.

Taip mano Detroito policijos viršininkas, bet kitaip mano "Christian Century", kuris sako, jog negelbės joki įstatymai ir joki suvaržymai, nors policija daugiau nieku ir ne užsiimtų, apart kišenių praeiviams kratymo, jei ginklų išdirbimas ir pardavinėjimas nebus suvaržytas ir paliktas liuosas, taip kaip ikišiol yra. "Chicago Journal" mato butinai reikalingu valdžiai paimt savo monopolin, jeigu jau ne išdirbimą ginklų, tai jau butinai bent jų pardavinėjimą, taip kaip yra Airijoje. Holandijoje, Japonijoje, Norvegijoje, Švedijoje, Danijoje ir net Kanadoje, kur pasidėkavojant valdžios kontrolei ant ginklų, nė 30% žudysčių ne įvyksta, palyginus tai su Suvienytomis Valstijomis, kur ginklai pardavinėjama atvirai ir kur išdirbama jie visokio menciaus, taip kad butų parankiau juos nešiotis; šiadien, ačiu tokiam palaidumui, moterių krepšeliuose atrasime mažyčius automatiškus revolverius, mergų krepšeliuose rasime dar mažesnius ir net pavojingiau prirengtus pas teatro duris palaukimui sužiedotinio, su kita merga teatran įėjusio. Pas vyrus ir vaikėzus yra daug kišenių, pas tuos rasime didesnius, o reikalui esant ten atsiranda net ir daugiau kaip vienas revolveris. O įsitėmyt reikia, kad tie visokios rušies revolveriai, mažyčiai ir dideli, nešiojamasi su vienu tik tikslu—kad progai pasitaikius ką nors nudėt. Apie atsigynimą nuo netikėto užpuoliko, čia negali but kalbos, nes toki žmonės, be keršijimo tikslo, revolverius nesinešioja, kadangi jie su gryna sažinia budami, nesitiki nieko blogo ir todėl keršto įrankius nevartoja. Juos nešiojasi kišeniuose ir krepšeliuose tik tie, kurie tykoja ant keno nors gyvasties. O kad tokių amatninkų skaitlius kas valanda didinasi, todėl čia ir randasi reikalas federališkai valdžiai į tai atkreipt atydą, ir nieko nelaukus, perimt savo žinion revolverių ir kitokių pavojingų ginklų pardavinėjimą, kad jie nebutų pardavinėjami liuosai, privatiškų firmų, kurios netik pardavinėja ant vietos, bet dar net pačtu siuntinėja. Antai tik Chicagos firmos, taip vadinamos "mail order" kas metai išsiunčia pačtu tukstančius revolverių, neskaitant tų, kurie išsiunčiami pervažos keliu, dideliuose skaičiuose.

Įstatymų "fabrikas".

Nors pastarais laikais visur siaubia manija naujų įstatymų, bet Virginijos valstija savo naujais įstatymais pralenkė visas kitas ir net užsipelnė nuo juokdarių sau vardą "įstatymų fabriko". Mat per du mėnesiu ten išleista bene trįs tuzinai įvairių naujų įstatymų, tarp kurių yra keliatas ir gana keistų. Vienas jų leidžia pamišėlių įstaigose "sterelizuot" ligonius, jei su tuom sutiks ligonių giminės. Kitas uždraudžia poruotis baltodžiams su murinais. Trečias užgina bent kam lankyt kapus sutemus. Ketvirtas prisispyręs gina prohibiciją taip, kad užtenka kam nors dirstelt į tuščią, nuo degtinės bonką, ar kokį prietaisą degtinės dirbimui, kad but pasmerktu kaipo didžiausiam niekšui pasaulyje.

Uždraudimu lankyt sutemus kapus, manoma palaikyt dorą. Mat pastaruose laikuose įėjo madon abiejų lyčių jaunimui slėptis kapuose vėlyvu laiku, kada niekas juos ten negali patėmyt. Kaip matoma, toks įstatymas yra begalo kvailas. Ištvirkėliai jo nepaisės ir kapuose vistiek slėpsis, o jei juos iš ten norės išbaidyt policistas ar detektivas, kaip tada bus? Čia vienas išėjimas galės but: Arba ištvirkėliai kapuose bus apsaugoti (nes niekas negalės prie jų prisiartint), arba policistas ar detektivas turės kalėjime suput, ar kaip kitaip "atpakutavot" už įstatymo peržengimą.

Garsusis Vokietijos fabrikantas Krupp, kuris karės metu dirbo kanuoles ir kanuolėms šuvius, dabar pradėjo dirbt žmonėms dantis, iš to paties plieno, iš kurio anais metais dirbo kanuoles, tik pridedant priemijų, kurios neleidžia dantims rudyt.

Chicagoje dingo kaszinkur Franas Kybartas. Jis pardavinėjo nejudinamą nuosavybę ir padaręs kokių ten klastų, už ką pateko teisman ir iki bylai buvo paliuosuotas užstatu $10,000. Užstatą parupino Abraham Kapman, bet paliuosavus Kybartą, jis kaszinkur dingo.

Fairmonte (W. Va.) areštuota metodistų bažnyčios kunigas Jones, kuris kartu su savo kongregacijos septyniais nariais nužudė murioną D. Washington. Areštuota ir jo parapijonai. Prie tyrinėjimų pasirodė, jog pats kunigas Jones ir jo parapijonai priklauso Ku-Klux Klan organizacijai.

Musų teatras.

Teatro klausimas Amerikos Lietuvių gyvenimė patapo vienu iš svarbiausių ir aktuališkiausių klausimų.

Visuomenė ir visa lietuvių spauda didelę domą tam kreipdama, bent šiuom pastaruoju metu, pradėjo gvildent rimtai ir nuolatiniai, Amerikos Lietuvių Dramos Teatro susikurimo reikalingumą. Ne paslaptis, kad šiam klausimui davus inpulsus neseniai atvykę Lietuvos Dramos artistai. Spauda ir visuomenė ėmė speliot, kokiu budu dvi atskirai atvykusios grupos dirbs ir kuriais keliais eis—mažai laiko pavesdami pačiam teatro reikalui. Rodosi, kad tą klausimą išrišus jau ir bus sukurtas tas išsvajotas teatras. Vienur, klystama ir ne tuom keliu prie to, taip rimto klausimo einama. Dalinai jau esame pasisakę per straipsnį "Musų Credo", kokiu budu prieisime prie teigiamo, opaus klausimo išrišimo. Bet dar tenka pridurt. Tada tik sveika daryt galutinas išvadas, tuom ar kitu klausimu, kai klausimas yra nuodugniai apšvarytas ir visi neaiškumai išsemti. Ne spėliojimais ir svajonėmis įkunysime idėją, rimtu darbu. To darbo iniciatyvą turi pasiimt vietos žmonės, lietuviai išeiviai, jų žodis svarbu nugirst spaudoje.

Musų gyvenimas tarytum apmirė, susmulkėjo. Lietuvių nėra, yra: katalikas, tautininkas, cicilikas, bolševikas, ect. Žmonės tik susmulkėję, kad netėmija to kas dedasi šale jų. Lietuvistės idėja miršta ne tik tarp jaunujų, bet ir vyresniųjų. Jaunimas amerikonėja, senesnieji—veteranai rupinasi duonos kasniu. Ištautėjimo bangos vis smarkiau plaka tėvynės meilės uolą ir rodosi, jau viską nuplaus, viską sumes amžinybėn... Įsigilinus baisu darosi, rodosi nėra išeities, nėra jiegų atsparai sudaryt.

Bet nebukime pesimistais! Nenuleiskime rankas tuomet, kai reikia gelbėt skęstantį laivelį. Nežiurėkime į ateitį, kaipo į prapultį. Viltis ir pasiryžimo darbas sunkiuoju momentu, išgelbsti tautas. Turime ir mes tam pavyzdžių savo tautos istorijoje. Lietuvis tiek vargo pakėlęs, mokės ir čia rast išeitį, jis gyvenimo užgrudintas nesileis toms bangoms praryt.

Pasižvalgykime gi ar mes neturime tos salos, kurion sukopę rastume išsigelbėjimą? Jeigu nematome jos, tai ne todėl, kad "ištautėjom", bet pamiršom, jog pavojus čia pat. Mes nematome to, kas mus jungtų į vieną gailngą šeimyną. Mes tik matome, kad patys nesugyvename ir jaunimą ištautiname. Aimanuojame—jaunimas amerikonėja. Tiesa, jis šalinasi viso, kas yra lietuviško, nes ten nieko, be peštynių, jis neranda. Tad kur dėtis? Eina pas svetimtaučius linksmintis. Patekęs ten, pripranta prie visko, kas svetima ir ištautėjimo bangose dingsta. Kad tą prašalinus, tenka ir mums ką nors naujo sugalvot. Šiuom atveju daug gali padėt teatras. Teatras tai ir yra ta sala, ant kuriös galime pasislėpt nuo ištautėjimo bangų. Negana kalbėt, bet reikia jį kunyt—statyt jam rumus, kad jis, kai tas švyturio žiburys saloje, rankiotų skęstančius ištautėjimo bangoje. Bet kaip tą įgyvendint? Tiesa, turėjome ir turime artistų iš Lietuvos. Bet kas iš jų? Atvažiavę pakoncertuoja, suvaidina ir Lietuvon grįžta, o teatro vis nesulaukiame. Privalėtume tuos artistus pasilaikyt ilgesniam laikui ir su jų pagelba kurt teatrą. Reikia duot jiems pragyvėnimas, kad "nekalėdotų" ir nespekuliuotų vaidinimais.

Musų supratimu, teatrą gali sukurt tik patys Amerikos lietuviai, o ne atvykę svečiuotis artistai. Artistai ir lieka artistais, o patsai teatras yra tautos rumas—tautos žibintuvas. Jis lieka amžinas. Amerikos lietuviai savo aukomis atstatė Lietuvą, tad laikas ir apie save pasirupint, reikia pasistatyt rumą, kuriame tilptų ne tik teatras, bet visas kulturiškas meno gyvenimas. Reikia aukaut pajiegas ir eit prie tikslo. Nebukime patriotais už partijos sienos. Teatras nėra partijos įrankis. Lietuvių teatras gali tarnaut tik lietuviams. Jis talpina savyje tautos ir žmonijos meną. Tobulina tautą ir kulturina visą žmoniją. Kiekviena tauta turi teatrus, tokiu budu kuria ir tobulina savo tautiečių meną ir tuomi darosi kulturiška, ideališka visam pasauliui. Jeigu mes dar nežinomi pasauliui savo menu, jeigu pas mus dar nesirado Šėkspirų, Šilerių, Ibsenų ir kitų jiems panašių genijų, tai ačiu tam, kad mes ikišiol neturėjome savo teatro. Šiadien įsigijus Lietuvai savo Valstybinį Teatrą Kaune, jau radosi savų dramaturgų ir artistų. Toli gražu ne viskas tobula, bet einama pažangos keliu, vejama pasaulinis menas. Tiek dramaturgas—rašytojas, tiek jo minčių kunytojas artistas tobulėja prie meno šventyklos — teatro. Kada nuolatos matomi vaidinimai, nauji veikalų pastatymai, tad žiurėk, dramaturgas sugavęs naują mintį, parašė gražų veikalą, o artistas sukuria meno tipą. Dramaturgas, ankštai bendraudamas su artistu sukuria teatro meną. Kartais dramaturgo veikalas nėra tobulas scenai, bet paėmus jį režišieriui ir artistų darbui, veikalas apšlifuojamas ir įstatomas į tas vėžes, kuriose suranda sau pasisekimą.

Per šį trumpą kurybos laiką Valstybinis Dramos Teatras Kaune spėjo pastatyt nemažai grynai lietuviškų veikalų. S. Čiurlionienės "Aušros" 40 metų sukaktuvėms 1883—1923 m. veikalas "Aušros Sunųs", turėjęs didžiausią pasisekimą ir sudaro nepaprastą įspudį. Antras toks veikalas tai Putino "Valdovo Sunus". Šiais metais pastatytas Vasario 15 d. 6-rių metų Lietuvos Nepriklausomybės šventei Maironio "Keistučio Mirtis", pragėjo su ypatingu liaudies susidomėjimu ir pasisekimu. Tautos Teatras, A. Sutkaus vedamas, pastatė Vaišnoros "Gedimino Sapnas", V. Krevės — Mickevičiaus "Šarunas" ir Vyduno "Žvaigždžių Takais". Na, o vilkolakis, ko jis nevaidino? "Monkey Business", "Tautiškas Bizunas", "Alma Mater", "Buridaniada", "Likeromahija" ir kitus. Be šių teatrų gyvuoja Karių Teatras, kuris taip pat suvaidino keliatą veikalų ir operečių, jų tarpe ir originališkų lietuviškų. Šiau lių Teatras neparodė tikro veido ir vaidino kas pakliuvo. Tik pastaruoju laiku ima dirbt intensyviau ir atvaidino keliatą lietuviškų veikalų. Ši sanskaita parodo kaip gema ir vystosi Tautos menas. Suprantama, kad dar daug truksta kol pasieksime tikslą. Kaip Amerikoje, taip ir Lietuvoje Teatro idėja ne įgavo sau tinkamos papėdės. Jau metas tą idėją skiepyt ir remt. Geistina, kad Amerikos lietuviai pasektų Lietuvos meno kelius, kad susidarytų ne vienas, bet daugiau teatrų. Didesnėse lietuvių kolionijose privalėtų kurtis teatro kuopelės, kurios vaidintų didesnius bei mažesnius scenos kurinius. Tais keliais einant rastusi savų dramaturgų ir aktorių. Tokiu budu mes augsime stiprindami teatro meną ir tautą. Teatras mus sujungs po vienu stogu ir ten suėję pasijusime, kad—

Lietuviais esame mes gimę,
Lietuviais norime ir mirt...

Ne įrodinėdami teatro reikalingumo ir nesiginčydami dėl meno nuo pelnų musų tautai ir abelnai žmonijai, stverkimės darbo. Pribrendo reikalas turėt dramos teatrą, pribręs reikalas kurt operą Amerikoje. Visa eilė amerikiečių lietuvių mokinasi dainavimo, dalis jų pasekmingai praktikuoja Lietuvos operoje—tad Amerikos lietuvių operos ateitis. Ne kiekvienas lietuvis gali aplankyt Kauno operą bei Dramos teatrą. Turėdami tokius teatrus ne ant popieros, bet gyvenime, galėsime džiugaut savo tautos menu čia, Amerikoje. Amerikiečiai mums davė doliarių Lietuvos atstatymui, o jiems mes duosime meną. Kuom gi daugiau atsiteisime? Geistina, kad Amerikos lietuviai veikėjai ir atskiros organizacijos bei draugijos tartų viešai savo žodį ir jei ras reikalą pradėt teatro kurybos darbą.

Mes atplaukėme, paruošt tam darbui dirvą ir veiksime išvien tautos labui. Tuom klausimu esame susitarę su Lietuvos Teatro veikėjais, kurie musų idėjai pritaria ir pažadėjo mus remt. Kas bus arba buvo Lietuvos Valstybiniame Dramos Teatre, Kaune statoma, tas bus vaidinama čionais. Mes atsivežėme paruoštą repertuarą ir tikimėsi parodyt jį Amerikos lietuviams. Pirmasis musų darbo žingsnis bus rudens gastrolės. Gastrolių metu, kaip jau buvo skelbta, mes pasivadinome "Dzimdzi — Drimdzi Vodovilis". Šis vodovilis vežasi į lietuvių kolionijas muzikališkai-vokališkai—komišką programą, į kurią įeina deklamacijos, dainos, vaidinimas ir graži, rimta misterija "Laisva Lietuva". Antram gastrolių spektakliui bus duodama operetė "Munšeinas" su priedėliais. Visą programą ruošiame patys, paimdami gyvus gyvenime atsitikimus tiek Lietuvoje, tiek Amerikoje. Tuom tarpu norime palinksmint savo brolius lietuvius ir kartais per satyrą—juoką, pasakyt skaudžią teisybę. Didesnius veikalus paliekame antroms gastrolėms žiemos metu. Keliaudami po kolionijas tarsimėsi dėl nuolatinio teatro organizavimo su vietos veikėjais. Neužtenka parašyt vieną kitą straipsnį, bet reikia dirbt. Mes tikimėsi, kad Amerikos lietuviai pritars musų idėjai ir pradės ruošos darbą. Svarbu, kad to didelio darbo vykdytojais butų patys Amerikos lietuviai, tad bus laidas pasekmingam jo įsikunijimui. Mes nėsame pavieniai žmonės, bet dalis Lietuvos Teatro, kurį mes kurėme. Mums rupi lietuvių teatras ne vien Lietuvoje, bet ir Amerikoje. Kada turėsime savo teatrą, klausysime savo operą — suprasime kaip galingas menas. Tokios mažos tautos kaip musų, ne kardu ir ne milžiniškais kitais darbais išlaikys savo laisvę, bet kulturišku darbu ir menu. Jau ir šiadien musų tautos genijus M. Čiurlionis savo kuriniais išgarbino Lietuvos vardą. Tas rodo, kuriais keliais turime eit. Taip dirbdami stiprinsime vienybę, auklėsime liaudį ir tobulinsime savo tautą. Teatras ir muzika tai tautos žibintuvas, tai meno švyturys, kuris atskleis mums gražų rytojų, atgaivins musų sielą ir nuneš užuomarštin kasdieninius vargus. Ne svetimi mums ateis į pagelbą, bet patys stokime į darbą. Tad valio į darbą! Mes su jumis dirbsime, vargelį vargsime, nuliudimo valandai užstojus, palinksminsime: Padainuosime, suvaidinsime.

J. Dikinis,
V. Dineika,
J. Olšauskas,
A. Vanagaitis.
Lietuvos Dramos artistai.

PO MEDŽIU.

Malonųs broliai ir sesers! Yra sakoma, jog geriausia visuomet žiurėt savęs ir tik pas save viską turint tvarkoje, kartais galima pasirupint ir kitų reikalais. Ir iš tiesų, reikia pripažint, jog tokis patarimas yra labai išmintingas. Kam gi gali but nauda, kuomet vienas ar kitas užmiršta save ir eina rupintis kitais.

Aiškus dalykas, kad žmogus, ar tai pavienis, ar tai šeimynos ir didesnės grupos, kuomet rupinasi svetimais reikalais, pas save nieko turėt negali, nes neturi laiko ką nors sau pasigamint. Norint persitikrint kiek tame tiesos gali but, kiekvienas lengvai supras, kuomet sau persistatys save tokiose salygose, kurios verčia diena iš dienos, per daug valandų dirbt svetimiems kasdieninį darbą, ir gretai persitikrins, jog nėra laiko ką nors pas save nuveikt, ką nors sau įsitaisyt. Ot, leiskime sau, kad žmogus dirba fabrike kasdien, po dvyliką valandų, ir dirba be pertraukos. Žinoma, niekas negińčys jog toks žmogus neturi laiko namie ką nors pasitaisyt ar pasidaryt, nes jis visuomet užimtas, namo pareina tik biskį pasilsėt, ir vėl turi keliaut į savo kasdieninį darbą.

Paskui imkime tokius žmones, kurie mėgsta namie nebut. Žinoma, čia jau veikia ne prievarta, tik papratimas, kad bile tik eit, ar reikia ar nereikia, ir tokiam papratimui apsigyvenus šeimynoj ar pas pavienius žmones, žinoma, ir čia namie viskas buva apleista, viskas iš tvarkos išsmukę, nes nėra kam rupintis pataisymais ar pagerinimais, kadangi namų ponas nebuva namie. Paveizdan imkime žydus, kurių rasime gyvenant ir miestuose, ir kaimuose, ir dvaruose, ir ištolo galėsime spręst kur žydas gyvena; šeimyninkauja, nes tokioje buveinėje greitai puola į akį netvarka. Mat žydai iš prigimties yra pratę irgi namie mažai but; jiems kad tik eit, kad tik sueįjus buriais kur kelt raritą, ginčytis už šiokius ir tokius dalykus, o namie nėra kam pasirupint tvarka ir kad reikalingiausiais dalykais.

Taip yra pas pavienius žmones, taip yra šeimynose ir didesnėse grupose. Taip yra ir tulose valstybėse, kurios savo reikalais, ar tai dėl išminties stokos, ar tai dėl įsigyvenusio papročio, irgi tik svetimais reikalais rupinasi, o pas save ką nors sutvarkint arba nenori, arba nemoka, o greičiausia neturi laiko, nes per dienas ir metus, o tankiai net ir per šimtmečius tik rupinantės svetimais reikalais, niekas pas save ne įgyvendinta, niekas ne sutvarkinta, ir galiaus viskas prarasta. Imkime kad ir musų tėvynę Lietuvą tolimoje praeityje. Kol jos valdovai rupinosi tik savo šalies reikalais, kol savo šalį gynė nuo priešų ir tik savo šalies naudai veikė, šalis plėtėsi į pietus, rytus ir vakarus ir viduje viskas tvirtėjo. Kitaip vienok dalykai virto kuomet susigiminiuota su kaimyne Lenkija ir valdovai nuėjo rupintis jos reikalais. Kas iš to išėjo, nereiks daug aiškinimų, užteks prisiminus tik, jog didžiunai, bajorai ir patys kunigaikščiai likosi Lenkijos įrankiais: jie dienomis ir naktimis rupinosi lenkų didžiunijos reikalais, savo tėvynės reikalus pradėjo užmiršt vis labiau, paskui juos sumezgė su lenkų reikalais, patys pasidarė tik lenkų įrankiais, o savųjų, lietuvių reikalus pavedė lenkams, ir taip lietuviai su savo valstybe tapo įmurdytais Lenkijos valstybėn. O kadangi vėliaus ir Lenkija savais reikalais pradėjo rupintis mažiau, tik svetimus ganė, tad ir jai parsiėjo prarast savistovumą, patekt svetimon įtekmėn ir galiaus pražudyt viską, o su tuom ir lietuvių šalį ir pačius lietuvius atiduot savo kaimynams. Šiadien Lenkija atgavo savo savistovumą, ir skursta nuo nieko nepriklausomai. Bet reikia tikėtis, jog tas pateks ne ilgam, nes ji iš įpratimo, ir šiadien rupinasi tik svetimais reikalais, pas save nieko netvarkindama, nieko ne kurdama. Ir vėl ją kas nors pasivergs, ir vėl ji kam kitam vergaus.

Iš to mes, malonųs broliai ir sesers, galime pasidaryt sau nors trumpą išvadą ir link savęs. Paimkime mes savo tautą ir jos reikalus, ir nors trumpai pasižiurėję, pamatysime, jog mums ateitis yra irgi labai, labai apsiniaukusi, ir tai vis dėlto, kad ir pas mus įsigyvenęs paprotis lyginai nesirupint savo reikalais, bet rupintis tuom kas yra svetimą. Šiadien pasaulis pavydi pasisekimų ir laimėjimų Azijos tautelei, japonams, kad tie trumpu laiku pakilo kulturoje ir vis žingsnis po žingsniu keliauja toliau prie savo pasisekimų. Neseniai pasaulis pavydėjo tokio progresavimo vokiečiams, nes šiems irgi viskas sekėsi. O sekėsi kaip vieniems taip ir kitiems, tik todėl, kad jie kiekvieną progą išnaudoja tik savo naudai, rupindamiesi tik savais reikalais.

Pas mus viskas dedasi kitaip. Pas mus įsigyvenęs paprotis—apleist viską savo ir eit pas svetimus. Paimkime, kad ir musų išeiviją, ir nors trumpai perbėgę jos visą gyvenimą ir visą tai kas užgyventa, o pamatysime, jog męs vieton prasigyvent, vieton tobulintis, skurstame ir einame prie bankruto. Per pusę šimtmečio dėtos pastangos ir iš to gautos pasekmės šiadien smunka žemyn ir jau priversti esame dejuot savo nepasisekimais ir abejot apie ilgesnį gyvenimą, kadangi matome aiškiai svetimas bangas, kaskart mus vis labiau užliejant. O tas viskas paeina iš musų apsileidimo, iš musų nesirupinimo savuoju gyvenimu, savo gyvenimo tvarka. Męs palikę viską savo, einame rupintis tuom kas mums nepriklauso, einame talkinėt tiems, kurie musų talkos nereikalauja.

Šiadien pas mus visi virtę politikais ir tik politikos liga serga. Draugijos, kurioms tiek daug dirbta, šiadien apleistos vos gyvuoja, arba baigia gyvent. Susirinkimuose nėra kam palaikyt reikalingą tvarką, valdybosse nėra kam atlikt reikalingą darbą, bet tegul tik pasirodys koks gandelis, nors ir abejotinos vertės, Lietuvos valdžioje, visi mes viską ir tuojaus griebsis rengt protestus prieš valdžią, ims rašyt Lietuvos valdžiai papeikimus ir pamokinimus, kiti jau netik kad ant vietos su tokiais darbais pasirodys, bet net šauksis į visuomenę, kad ir kitos kolionijos eitų jiems talkon, kad eitų padėt jiems mokint Lietuvos valdžią ir peikt ją arba bart, ir tai už tai, kas išeiviams nepriklauso. O patys bankrutija savo gyvenimą išeivijoje, ir bankrutija todėl, kad vieton rupintis savais, rupinasi tik svetimais reikalais.

Žmogus.

LIETUVIAI AMERIKOJ

CHICAGO, ILL.

Viena meškerė mažiau.

Savo laiku atsiradęs kažinkoks "Povilas Zovė", prisikalbinęs į pusininkus Aleksandrą Verkaitį, ėmė leist neva laikraštuką, vadinamą "Piršlis". Laikraštukas nuokart kvepėjo kokia tai meškere ant lietuviškų skatikų ir buvo galima lemt jam trumpą gyvenimą. Laikraštuko tikslas buvo "supažindint jaunikius su mergomis", kurie norėdami vest pačias negali sau mergas išsirinkt. Kaip ta pramonė sekėsi, gali žinot tik pats "Zovė", bet reikia spręst, jog sekėsi menkai, nes sulyg Naujienų žinios, laikraštukas sustojo ėjęs.

Labai gali but, jog laikraštuko leidėjas, pasinaudodamas senų jaunikių legvatikysta, ne vienam iškabino kelis desėtkus doliarių, bet, kad gyvenimui to ne užteko, tad dabar jis išsikraustė kur kitur, ir ten mėgins naudotis kitų lengvatikysta, kaip ilgai galės.

Gracis.

MALTIMORE, MD.

"Lietuviški" dalykai.

Musų kolionijoje pastaruoju laiku iškilo dideli nesutikimai tarpe kriaučių, kuomet iš Brooklyno čia atvykęs tulas Jankauskas ėmė agituot visus "stiprion" unijon. Kadangi paėjo gandai, jog Jankauskas nėra tikras darbininkų prietelius, tad kriaučiai pasidalino į dvi dali: vieni Jank. užtaria, kiti peikia. Iš to barniai ir polemikos susikurę, persikėlė į tulus laikraščius, ir taip "lietuviškai" dvi pusės kovoja už tuščią maišą. Tuom tarpu unijos reikaluose niekas nieko neveikia, o jei kas ir mėgina veikt, tai visgi be tikrų nusimanymų ir gerų norų. Kokios to visko pasekmės išeis, pamatysime tik ateityje. Dabar yra tik aišku, jog pas mus galiaus irgi įėjo madon viską veikt "lietuviškai". Kada tik kokio veikimo laikas, tada viską paliekama ir einama bartis, per laikraščius peštis. Kada viskas pereina, tada to visko vaisiai visiems pasirodo, o tais vaisiais visuomet buva paprastasis žero.

Ne Kriaučius.

MARLIN, PA.

Bergždžias kampelis.

Ši kolionija yra dar nauja, nes prieš dvyliką metų čia buvo tik girios. Dabar yra miestukas, kurio gyventojų skaitliaus pusę sudaro lietuviai. Lietuviai betgi gyvena bergždžią gyvenimą, nes ne užsiima jokiu naudingu darbu, neturi net jokios savo draugijos. Visą atliekamą laiką praleidžia girtavimams ir kaziravimams. Moterš taipgi veda paprastą gyvenimą, mėgsta svetimą garbę draskyt kam papuola.

Tarpe Jono Kasiulevičiaus ir Vlado Gudino kilo vaidai, kurie baigėsi vienos gyvybės žuvimu. Mat Kasiulevičius automobilium pervažiavo Gudino šunį. Pastarasis puolėsi "škadadarį" mušt, bet kaimynas neprileido. Tuom vienok viskas nepasibaigė, nes Gudinas su peiliu nuėjęs pas Kasiulevičiaus duris palaukė kol tas išėjo laukan, ir ten uždavė porą mirtinų žaizdų, nuo kurių Kasiulevičius netrukus mirė. Užpuolikas areštuotas dabar kalėjime laukia teismo, gi žuvęs Kasiulevičius palaidotas neprigulminguose lietuvių kapuose.

Kaipir svečias.

LAWRENCE, MASS.

Iš vietinio gyvenimo.

Tankiai mintyje prisimena man žuvų gaudymas, tik kitokioje formoje. Pas mus jau nuo kelių metų yra drumsčiama lyg tai vanduo, lyg tai žmonės, ir randasi kelios ypatos, kurios tuom pelningai pasinaudoja....

Turime porą dievnamių. Be to čia randasi įvairių draugijų, kuopų, kliubų ir pramoninkų, kur visi Lietuvos močiutės vardu bando sau susigaut mažesnę ar didesnę žuvelę. Tik gaila, kad tuli bando pasigaut žuvelę ant tuščios meškerės....

Pastarais metais iš įvairių draugijų ir kuopų ėmė rašytis prie L. U. S. D. Kliubo, kuris turi šauną namą su daug kambarių ir didele svetainę šokiams, teatrams ir tt. Bet tas naujų narių rašymasis kliubui ne išėjo į naudą. Seni kliubo nariai patėmijo, buk daugelis įstoja komunistų, kurių dauguma ne apkenčia dar iš senesnių laikų. Tokiu budu kliubas pagal didžiumos balsus pakėlė augštą įstojimo mokestį, net $11 (pirmiau buvo tik $1), ir tik lyg tyčia užstojo didelė bedarbė, ir jau keli mėnesiai kaip naujų narių nepribuva.

Prie to čia iškilo dideli ginčai pastarame susirinkime, iš priežasties B. Vaitkuno ir A. Marcinkevičiaus, dėl vietinio Š. F. ir S. Kairio atskaitos. Žinoma, tas kliubui naudos ne atnešė, tik susipyko keli nariai, išsikoliojo viens kitą ne švariais žodžiais ir ką tik neprieita prie muštynių. Iš visko buvo permatoma — jų ginčai, tai politiški, ypatiški ginčai. O prie to didelė kaltė priklauso kliubo pirmininkui, kuris nesugėbi vest pavyzdingai susirinkimą ir ateityje reikėtų kliubo nariams atkreipt atydą, kad pirmininkas kiek nusimanytų apie parlamentariškas tiesas. Pas mus mažai kreipiama atydos kaslink visuomenės labo, bet kaip jau minėjau drumstame vandenyje bandoma gaudyt žuvis. Bet ateis tam laikas, kada doresni pakils ir pasakys: "Jau gana!"

Tėmytojas.

SHENANDOAH, PA.

Didelė Lietuvių šventė.

Per Žolinę, 15 dienoj Rugpjučio lietuviai čia šventė iš eilės dešimtą LietuviųDieną. Sulaukę tos garbingos dienos, nuvažiavome į Lake Side, kur susirinko visų Pennsylvanijos kolionijų lietuviai. Vieta labai maloni, nes tai yra labai graži giraitė, prie vandenio. Diena, kaip tyčia, lyg gamtos paskirta tos dienos iškilmėms, buvo labai graži, oras malonus ir saulė per dieną šviete ir šildė. Pagerbimui šitos lietuvių šventės niekas nesipriešino, ir taip maloniai praleidome visą dieną.

Žmonių buvo daugybė ir kiekvienas buvo užganėdintas, ir kiekvienas atnaujino savo širdyje tėvynės meilę. Kur tik eisi, kur tik pasisuksi, visur ir viskas lietuviška, visur lietuviai savo kalba kalbasi, dainuoja, net malonu tai atsimint.

Vienuoliktą valandą daržo lauke kunigas atlaikė mišias po atviru dangum. Per mišias kunigui pritarė horas. Po mišių kitas kunigas pasakė tai dienai tinkantį pamokslą, kuriame apipasakojo laisvės svarbą ir reikšmę, išaiškino padėtį lietuvių su lenkais, o ypatingai Vilniaus krašte. Pamokslas kiekvienam klausiusiam įskiepijo Lietuvos—tėvynės meilę, idant kiekvienas lietuvis turėtų viltį, jog Vilnius grįš lietuviams.

Po pamokslui buvo rinkliava Vilniaus našlaičiams ir Vilniaus atvadavimui. Rodosi nė vienas nesigailėjo paaukaut keliatą centų, ir noriai aukavo prakilniam tikslui.

Antrą vidurdienio valandą stoties salėje atsibuvo koncertas, kurį išpildė lietuviški horai: iš Shenandoah, Mahanoy City, Mt. Carmel, Frakville, Tamaque ir Girardville. Labai malonų įspudį šis koncertas padarė ant tų, kurie atėjo pasiklausyt.

Po koncertui vienas kunigas pasakė prakalbą apie Vilnių. Visi, kurie buvo salėje, prakalba labai užsiganėdijo. Paskui buvo lošiama "beisbolė", bet ten neteko but man.

Abelnai sakant, kas atsilankė tos dienos išvažiaviman, kiekvienas buvo užganėdintas. Teko matyt, jog buvo keliatas ir prisitraukusių degtinės raugo.

J. S.

CLEVELAND, OHIO.

T.M.D. kuopos išvažiavimas.

Rugpjučio 10 dieną įvyko T.MD. 20 kuopos išvažiavimas, kuris visais žvilgsniais pavyko labai gerai. Mat pasitaikė graži diena, o tas buvo nepaprastu visiems, kadangi Clevelande, kaip jau pirmiau buvo minėta, kas šventadienis lijo, tai dabar pasitaikius gražiai dienai buvo tas naujiena, ir kas gyvas keliavo į išvažiavimą. Išvažiavimas buvo su programu.

Programo vedėjas A. Prašk evičius pirmiausia pakvietė publiką pertraukt visus ypatiškus pasikalbėjimus ir perstatė kalbėt advokatą P. Keršį. Kalbėtojas pasirodė esąs gana energiškas ir gabus. Nors išvažiavime nekaip smagu galbėt, viena dėlto, kad balsas atvirame lauke išsisklaido, o antra, kad ir negalima publiką priprašyt, kad liautųsi tarpe savęs kalbėt apie privatiškus dalykus.

Bet kalbėtojas savo užduotį atliko ir savo tėmą išlaikė. Jis kalbėjo apie mokslą ir Tėvynės Mylėtojų Draugijos tikslą kaip ir šios organizacijos nuveiktus darbus praeityje, per dvidešimts šešis metus, taip ir apie užsibrėžtus darbus ateičiai. Ragino, idant kiekvienas, be pažiurų skirtumo, rašytųsi prie T. M. D. ypač dabar, kada leidžiama toks stambus veikalas kaip "Pasaulio istorija".

Po prakalbų ėjo įvairųs žaislai, kaip virvės traukimas, visokios lenktynės ir panašiai. Dovanomis už žaislų laimėjimus buvo dalinama T.M.D. išleistos knygos. Paskui prasidėjo šokiai ir kiti, paprasti išvažiavimų dalykai, kurie tęsėsi iki sutemų.

Kiti dalykai.

Dabar prie paskutinio šių metų išvažiavimo rengias Susivienijimo Lietuvių Amerkoje 14 kuopa; išvažiavimas jos rengiamas įvyks 31 dieną Rugpjučio, Chestnut Growe darže. Ši kuopa turėjo surengus vieną savo išvažiavimą ankstyvame pavasaryje, bet ne įvyko dėlytaus, tad bandys laimė dabar, vėlyvu rudeniu. Reikia tikėtis, jog dabar ji savo tikslą atsieks, ir viskas jai kuogeriausia pavyks.

Darbai Clevelande nesigerina, ir dar vis eina blogyn. O pragyvenimo reikmenys visgi pabrango ir dar brangsta. Begalo keista! Budavo bedarbių metu viskas atpinga, gi dabar dalykai eina atbulai.

Žilvitis

IŠ KELIONĖS.

Siunčiu visiems geriausius linkėjimus iš kelionės į tolimuosius vakarus.

Iš namų išvažiavau Rugpjučio 11 dieną, 8:00 ryto ir kol kas keliauju pasekmingai vis toliau į vakarus. Kelionę pradėjau nuo North Rutland, per Barre, Athol, Greenfield, link North Adams, per Perkeshire kalnus. Tai yra dideli kalnai. Iš kalnų viršunės matosi visas puses labai gražūs reginiai, ypač į šiaurrytį matosi visa eilė kalnų ir kalnelių, į kuriuos žiurint išrodo lyg kad butų sukrauto šieno kupetos.

Čia yra trys bokštai, iš kurių angos matyt į tris valstijas, beje: Massachusetts, New York ir Vermont. Užlipimą pasižiurėt iš bokšto reikia mokėt penkis centus. Pačioje kalno viršunėje prie kelio stovi bronzinis briedis, Elks draugijos pastatytas atminčiai žuvusių pasaulinėje karėje kareivių.

Nuo kalnų, toliau į vakarus yra miestukas North Adams. Iš čia vingiuojas kelias tarpkalnėmis, link Benigton, Vermont valstijoje. Miestukas turi 35 tukstančius gyventojų.

Nuo Benigton kalnai pradeda mažėt ir taip keliaujant pasiekiama miestas

APIE ĮVAIRIUS DAIKTUS

Užlaikymas Baltojo Rumo.

Baltuoju rumu vadinama Washingtono rumas, valstybės kapitula. Šito rumo užlaikymas valstybei parsieina labai brangiai, nes apart kitokių reikalų daug kainuoja prezidento aprupinimas.

Prezidentas Calvinas Coolidge yra gimęs paprastame ukininko namelyje, bet šiadien jis gyvena valstybės kapituloje, Baltame rume, kurio užlaikymas daugiau kainuoja negu metinė prezidento alga. Jei prezidentas iš savo algos turėtų aprupint savo gyvenimo apartamentą, jis turėtų deficito mažiausia po 300,000 doliarių kasmet. Bet laimė, kad kongresas pasirupino, idant ne multi-milijonieriai eitų pareigas augščiausio šalies valdininko, ir todėl paskyrė $398,410 kasmet, užlaikymui valstybės rumo. Iš tos sumos $25,000 paskirta išimtinai prezidento kelionėms ir priėmimams; visos tokios išlaidos turi but apmokamos tik prezidentui reikalaujant ir jo sekretoriui tam reikalui išrašant paliepimo laišką, kurį patvirtina prezidentas savo parašu. Prie šitos sumos pridedant $25,000 prezidento metinės algos, gausime sumą $100,000, reikalingų preziednto gyvenimo reikalams.

Prie skupaus gyvenimo ir prastų papročių, yra daug reikalų, kaip paties prezidento taip ir jo žmonos, kurių užpildymui reikia didelių išlaidų. Ačiu prezidento darbštumui, nereikia samdyt daug pagelbininkų, nes daug darbo atlieka jis pats ir tuomi išlaidos žymiai sutaupoma.

Ateinantiems metams kongresas paskyrė Baltojo rumo užlaikymui $398,410. Tame svarbiausia pozicija duodama $93,520, kuri tai suma skiriama algoms prezidento kanceliarijų darbininkų, kaip telefono operatorių, rekorduotojų, korespondentų, sekretorių, raštininkų, pasiuntinių, durių sargų ir paprastų darbininkų; viso darbininkų yra 25 kategorijos, priskaitant policistus ir detektivus.

Kas kiek algos gauna.

Prezidento sekretorius gauna didžiausią algą—$7,500 per metus. Kitų darbininkų algos nesiskiria nuo algų tų darbininkų, kurie dirba už Baltojo rumo rubežių. Telefonų operatoriai per metus gauna $2,400, ir vyriausis durių sargas $2000. Du sekretoriaus asistentai per metus gauna po $6000, biuro direktorius $5,200, gi vyriausis korespondentas $3,300 per metus. Apie virėją skaitlynės nieko nesako.

Apart algų čia suminėtiems darbininkams, kongresas skiria dar $55,540 algoms dvidešimts trijų policistų ir detektivų, ir jų uniformai $3,350. Rumo pataisymams, aprupinimams naujais rakandais ir kitiems "mažmožiams" kasmet skiriama po $49,240.

Šiluma už $11,000.

Likusioji sumos dalis paskirstoma: Baltojo rumo apšildymui $11,000, darbininkų aprupinimui $9,900, pristatymui ir kitiems pagerinimams $8,960, užlaikymui vejos apie Baltąjį rumą $10,000, žiburiams Baltame rume, daržų pagerinimui, elektros jiegai $8,600.

Kanceliarijų išaidoms kaip popiera, rašymo įrankiai, telefonai, telegrafai, rakandai, divonai, automobiliai ir kitokių dalykų aprupinimui, sulyg prezidento nuožiuros, $37,000. Valdiškos spaustuvės, su visais jos įtaisymais užlaikymui paskirta po $2,900 per metus.

Šis-tas apie kanarkas.

Giedantieji, namuose laikomi paukščiai, paprastai vadinami kanarkomis. Seniaus šitie paukštukai budavo gabenami iš Kanareos salų ir todėl praminta juos salų vardu. Dabar paukštukai gabenami daugiausia iš Yorkshire, Anglijoje, vienok iš papročio, ir šie vadinama kanarkomis.

Yorkshire šitų paukštukų auginama daugiausia negu kur nors kitur. Į Yorkshire paukštukai pergabenami, paprastai, iš kitų šalių, tik čia jie veisiami. Originališkos kanarkos paprastai buva žalios spalvos. Spalva jų persimaino kliuvus nelaisvėn. Sakoma, jog spalvą permaino maistas, kokiu paukštukai nelaisvėje maitinami.

Iš Yorkshire didžiausia pramonė kanarkomis vedama su šiaurine Amerika, paskui su Hinija, Durham ir Valija. Į New Yorką jų vienu transportu pargabenama po kelis tukstančius. Yra ir kitos vietos, kur paukštukai auginama ir mokinama, bet Yorkshiro kanarkos visur reikalaujamos ir labiausia perkamos.

Kanarkos, budamos tylioje vietoje, kur nėra jokio balso, pamiršta savo giedojimus ir liekasi be balso. Todėl reikalinga jas visuomet laikyt ten, kur daugiau judėjimo ir gyvo balso.

Augintuvėse kanarkos mokinamos giedojimo su pagelba įvairių muzikališkų instrumentų. Pirmiausia grojama vargonais, paskui fleita ir vėliau švilpynėmis. Grojant pratinama balso: švilpt ilgu balsu, nuleist balsą, čiulbėt ir čiurvent, kol to visko išmoksta iš atminties. Paskui reikia jas dabot, kad ne užmirštų giedojimą, kada laikomos namuose.

Žmonių priaugimas.

Daugelis stato klausimą, kaip žmonija gali ateit į savąją, jei pastaroje karėje žuvo dešimts milijonų žmonių. Rodosi kad tai net ne įtikėtina, o vienok Europa per pastaruosius penkis metus nebuvo blogesnėse apystovose kaip kad prieš šimtą metų po karių su Napoleonu, kuri tęsėsi per trisdešimts metų arba ir po Francuzijos karių, kurios tęsėsi per šimtą metų. Europos karės metu, abelnas Europos žmonių skaitlius buvo 500 milijonų, gi karėse pražuvo 10,000,000 arba tik du nuošimčiai abelno gyventojų skaitliaus. Laike trisdešimtmetinės karės Europa gyventojų turėjo 18 milijonų, po karių liko tik 8 milijonai, arba daugiau negu pusė viso gyventojų skaitliaus, arba kitaip sakant, žuvo 68% vieton 2% pastaroje karėje.

Bet tai bus mažmožis palyginus karėse žuvusių skaitlių su skaitlium gimimų. Per pastaruosius du metu Europoje gimė 10 milijonų vaikų, arba per keturis metus po karei vieton kiekvieno žuvusio kareivio užgimė du nauji "liuosnoriai". Leiskime, tegul iš tų 25% mirė, tai visgi 3% žmonių priaugo, liekant vienam nuošimčiui užpildymui žuvusiųjų karėje.

Kandunų slaptybės.

Balboa parke, San Diego, Cal. zoologiškame skyriuje tyrinėta slankiojanti kandunai, kaip angys, gyvatės, žalčiai ir kitoki. Nuodingųjų žalčių observatorius patyrė, jog žalčiams kasmetai priauga po tris rinkes. Šitie žalčiai yra pavojingi net ir dantis jiems išėmus, ir pasakojimai, buk išėmus dantis jie nėra pavojingais, yra neteisingi. Su dantimis yra surišta pati žalčių gyvybė, nes dantis išėmus, labai retai kuriam atauga nauji, lyginai nuodingi, gi taukiausia po dantų išėmimui žalčiai stimpa.

Voras, vadinamas "tarantula", gyvenantis pietinėje Amerikoje, labai retai pasiseka išgydyti iš nuodingų kandžių. Šitas voras su didžiausiu inirtimu metasi ant kiekvieno gyvuno ir savo kandžiu pagimdo tuomlaikinį siutimą. Kamelonas maino savo kuno varsą; budamas ramiu, turi varsą bruną, gi įerzintas virsta žaliu. Kandis driežo "gila monster" nevisuomet yra pavojingas. Šiame dalyke tarp mokslininkų tankiai kila ginčai. Kandžio pavojingumas paeina nuo įkąstos aukos sveikatos. Šis driežas yra dviejų pėdų ilgas; gyvena jis pietinėse valstijose.

Nešvariausia vieta.

Nešvariausia pasaulyje vieta yra tai Phori-Jong, kaimas prie Everest kalno. Pats kaimas yra ant kalvos, vadinamos Comolhari. Tai yra gražiausia kalva Tibeto kalnų teritorijoje. Kaimas, greičiau sodžius, išrodo lyg tvirtovė, nes susideda iš vienа prie kitos sukištų molinių stubelių, kuriose gyvena žmonės. Stubelės sulindę žemėn, tik stogai jų kyšoja lauke. Jos sustatytos prieš penkis šimtus metų. Gyventojai, nuo pat pradžios ir net iki šių dienų, visas išmatas mėto apie savo stubeles, ir tos tose išmatose nugrimzdo. Vietomis keliai eina augščiau tų stubelių stogų.

Gyventojai niekad nesiprausia. Žmonių gyvenimas visais žvilgsniais, yra sunkus, nes laukuose niekas ne auga, kadangi vasaros ten beveik nėra. Todėl kuro stokos, žmonės valgio produktus valgo žalius. Iš Chumbi jie gauna džiovintą avių mėsą ir avižinius miltus, kuom jie ir maitinasi.

Troy, New Yorko valstijoje. Pats Troy miestas labai netvarkus. Gatvės grįstos plytomis, vietomis akmenais, visur duobės taip nemalonios, jog automobilium važiuojant, rodosi, kad dantys išbyrės.

Iš Troy išvažiavus, privažiuojama Utica, N. Y. Miestelis labai švarus ir visur matoma gera ir pavyzdinga tvarka. Važiuot greitai visur griežtai užginta. Ant kiekvieno bloko kampo pasargų toblyčios. Už miesto, kur tik kelias eina skersai geležinkelį, visur stovi toblyčia, ant kurios nutėpliota raudonas velnias su užrašu: "Railroad crosing. Drive with out care and meet me in hell" (geležinkelio kryžiauka; važiuok be atsargumo ir pasitik mane pekloje).

Važiuojant per New Yorko valstiją, abelnai kalbant, nėra nieko įdomaus. Visur matosi tik dirbami laukai, žemė gera, derlinga ir vaisingi sodai. Laukai maždaug kalnuoti, vandens matosi skupiai, atsigert pakeliais jokio šaltinio nesimato.

Buffalo dailus miestas. Iš Buffalo išvažiavus linkon Cleveland, Ohio kelias vedantis, bėga greta Erie ežero. Labai gražus reginys, gaila, kad neturiu kameros. Nuo Buffalo iki pat Cleveland, Ohio visu plotu matosi lygumos, vynuogių laukai ir obuolių sodai.

Tiek tuomkart.

Al. Balevičius.

J. K. Urbonas.

Kaip žydas prakeikė lietuvių šeimyną.

Pankunas važiuoja su Jankeliu sutaisyt raštus dėl perkamos ukės. Jankelis derasi ir žada parduot pigiau negu sutikta, bet reikalauja palikt jam vieną galą stubos, vieną arklį su vežimu ir arkliui pašaro, kol jis Amerikon išvažiuos. Išvažiavus Amerikon, viskas liksis Pankuno nuosavybe. Ir reikalauja tą viską raštuose pažymėt.

Pankunas viską išklausęs, nusidžiaugė, jog pirkinis jam parsieis pigiau negu suderėta, ir tarė:

—Jankeli, kam dar čia viską tept į raštus... Vieną galą stubos gali pasilaikyt ir ramiai jame gyvent, arklį gali naudot kada tik prireiks, ir viską, kas tik bus reikalinga, galėsi naudot net kol išvažiuosi į Ameriką. Tas nereikailnga raštuose minėt, užteks žodžio. Jankelis, kaipo teisingas žmogus, patikėjo žodžiams, ir jau nereikalavo tą raštuose minėt.

Po raštų Pankunas su savo šeimyna atsikėlė Jankelio tėvyškėn gyvent. Viena ir dar kita savaitė praėjo ramiai, bet toliaus jau prasidėjo zurzėjimas. Naujasis gyventojas jau neduoda Jankeliui arkli nė vežimą, reikiant kur nuvažiuot, netrukus jį varo jau ir iš stubos. Jankelis papratęs švelniai su kaimynais kalbėt, mėgino Pankuną gražiai perkalbėt, kad tas išlaikytų savo duotą žodį, bet Pankunas ir klausyt nenorėdamas, ėmė Jankelį koliot.

—Tu, "nedaverka"! Aš pirkau viską ir už viską užmokėjau pinigus, ir viskas yra mano. Aš tau ir taip permokėjau. Tu čia nieko neturi ir tuojau išsinešk, nes aš tave....

Jankelis matydamas Pankuno neteisingumą ir šiurkštumą, nieko nesakė. Nuėjo jis pas Kazelį ir verkdamas skundėsi:

—Mielas kaimyne! Aš tau sakiau iš pirmo pamatymo, kad tas žmogus nėra geras. Ir to ilgai laukt nereikėjo, nes jau pasirodė kuom esąs. Ir papasakojo visą dalyką. Pasakojo verkdamas ir bėdavodamas, kad kitam darydamas gero, užtai gauną užmokėt blogumu. Jis pasakojo kaip daug vargo Kazeliui reiks turėt su nauju kaimynu, kaip tik pavasaris prašvis.

Jankeliui pabaigus kalbą abu su Kazeliu paskui peikė Pankuną už nesažiniškumą, gi Jankelis tikrino, jog Pankunas taja skriauda nesidžiaugs, jam reiks už jas atkentėt. Ar Jankelis tikėjo savo žodžiams, tik jis vienas žinojo.

* *

Jankelis su savo šeimyna išvažiavo į Ameriką. Jam išvažiavus, Šeimelių kaimo žmonės pradėjo atvirai tvirtint Jankelio žodžiams, tikrinant, jog Pankunas savo gyvenimu nesidžiaugs. Kiti pašnabždomis tikrino, jog Jankelis, kaipo žydas, tikrai padarys taip, kad Pankunas turės sunykt, nes, esą, su žydu juokus krėst nereikia, nes žydai krikščionis gali prakeikt, ar šiaip kokiais blogumais užleist. Daugiausiai taip tvirtino moters, vis viena kitą įgraudindamos balsiai nekalbėt, kad pats Pankunas apie tai nedasigirstų, nes kaipo naujoką, kurio budas dar nebuvo ištirtas, nenorėjo supykdint.

Jankeliui iškeliavus Amerikon, buvo žiemos laikas, tad kaime viskas buvo ramu. Bet žiemai praslinkus ir užkaitinus pavasario saulutei, pradėjus kaimo žmonėms trustis apie juodą žemelę, pradėjo pildytis ir Jankelio žodžiai...

Prasidėjus lauko darbams, Kazelis ėmėsi prirengt daržovėms žemę, kuri rubežiavosi su naujo kaimyno sodu. Naujasis kaimynas Pankunas pamatė,kad Kazelis savo darže rauja jaunas slyvaites ir kitus medelius, kurie išaugę iš šaknų, nusitiesusių iš Pankuno sodne augančių medžių. Ir nieko nelaukęs, tuojaus nubėgo pas Kazelį ir ėmė piktai bartis, kam tas jo medžius naikina, buk ten, kur jo medžių šaknų atžalos auga, ten ir žemė jam priklauso. Kazelis aiškino, kad žemė priklauso jam ir jis turi tiesą ant jos veikt ką nori, bet Pankunas piktai jam liepė pasitraukt, ir pažadėjo primušt, jei nepaklausys. Girdi, dabar busią ne su žydu sėbrautis.

Kazelis nors buvo ramus ir doras žmogus, bet užgautas nemandagaus kaimyno žodžiais, ėmė rustaut ir bartis, aiškinant, jog jis čia gyvena per keturias dešimtis metų ir budamas savo žemės savininku, neprivalo klausyt neteisingų paliepimų, kadangi tik jam vienam ta žemė priklauso, gi medelius, esant norui, patarė Pankunui pasiimt ir pasidėt ten kur jis nori.

Pankunas pamatęs, jog Kazelis jo grumojimų nebijo, ėmėsi jieškot kitokių priemonių. Nuėjęs atsivedė kitą kaimyną, ir pasiėmęs geležinį smaigstį, ėmė badinėt žemę, idant žemėje suradus akmenį, kuris turėtų reikšt rubežių. Užgriebta Kazelio darže akmuo, paskaityta jis rubežium, gi kaimynas Pankunui pripažino tiesą užgint Kazeliui naikint medelius, jei tie ant Pankuno žemės auga. Tuom Pankunas apsidžiaugęs, patraukė Kazelį teisman, jieškodamas atlyginimo dviejų šimtų rublių.

Kazelis apie tai išgirdęs, ėmė labai rupintis. Atsiminė jis Jankelio žodžius, kuriais buvo sakyta, jog su Pankunu nebus galima sugyvent, ir nors pirmiau tuose žodžiuose nedėta svarbos dabar jam juos prisiminus, pasirodė teisybė.

Kiek laiko praslinkus, Kazelis gavo pakvietimą stot teisman.

Pankunas rengėsi teisman, su pilnu užsiganėdinimu ir vilčia, pasitikint Kazelį paklupdint prieš save, ant kelių. Kazelis rengėsi nuliudęs, nes neturėjo nieko, kas už jį užtartų. Jis savo mintyje turėjo tik teisybę, prisimindamas, jog per keturias dešimts metų gyvenus ir savo žemę dirbus, ta žemė turi jam ir dabar priklausyt. Juk jis nekaltas, kad jo žemėje augo kaimyno medeliai.

* *

Teisėjas iššaukė bylą. Išklausius skundėją Pankuną, jo liudininką ir Kazelį, pasirodė, jog bylą negalima nuspręst nepatyrus kaip eina rubežius, o kol bus viskas nuodugniai ištirta, teisėjas liepė visiems keliaut namo, prižadėdamas netrukus atkeliaut su matininku, su žemlapiu ir visais dokumentais, parodančiais kur eina rubežius.

Pankunas išgirdęs teisėjo žodžius, susiraukė ir nusiminė, nes pamatė, kad čia dalykas neina taip kaip jis nori. Gi Kazelis nudžiugo, nes jautėsi, kad teisybė bus jo pusėje.

Rytojaus sulaukus, apie pusdienį, atvažiavo teisėjas, matininkas ir kiti teismo nariai, ir tuojaus imta apžiurėt rubežių. Žiurint žemlapyje, surasta ta vieta, kurioje Pankunas surado akmenį, kaipo rubežiaus ženklą. Nuo čia pradeda mieruot laukas, kad suradus teisingus ženklus. Sulyg žemlapio, viskas atrasta teisingai. Dabar prieita prie ginčijamos vietos, kurioje sulyg Pankuno, žemė jam priklauso. Čia pasirodė, kad Pankuno sodas yra įėjęs šešiomis pėdomis į Kazelio daržą.

Teisėjas pažvelgęs į Kazelį, jam pasakė.

—Dabar, kiek čia yra medžių, tavo darže išaugusių, daryk su jais ką nori: arba išnaikink, arba laikykis, nes jie yra tavo žemėje, ir jie tau prikauso.

Į Pankuną pažiurėjęs teisėjas, jam pasakė:

—O tu turi savo tvorą iš čia atsiimt, ir šešias pėdas ją atkelt atgal, nes bylą pralaimėjai; turi užmokėt visas teismo išlaidas ir daugiau šį žmogų netrukdink.

Pankunas nesitikėjo išgirst tokį nusprendimą, ir dabar išgirdęs teisėjo žodžius, stovėjo lyg stabas, nepasijudindamas, o veidas jo mainėsi iš balto į mėlyną, ir atbulai. Jis jautėsi kaip žemės po savim netekęs, nes buvo tikras laimėt, o čia taip netikėtai viską pralaimėjo.

Šiam dalykui pasibaigus, Pankunas vieton jieškot budų kaip su kaimynais gyvent sutaikoje, jis pyko ir jieškojo naujų budų atkeršijimui už savo nepasisekimus. Sulaukus vasaros ir ėmus javams augt, Pankunas pradėjo kaimynams daryt javuose nuostolius, ganydamas juose savo gyvulius.

Kazelis nors matė visus tuos savo naujo kaimyno peiktinus darbelius, bet kentė, manydamas, jog apmaudui praėjus, Pankunas liausis, o iš kitos pusės, kaipo ramus žmogus, nenorėjo su kaimynu perdaug ir bartis. Bet Pankunas nesiliovė ir savo kaimyno kantrumu pasinaudodamas, sauvaliavo toliau.

Prisiartino javų pjutis. Pankunas naktimis ėmė vogt Kazelio javus. Nors tokiomis vagystomis Pankunas negalėjo pralobt, kadangi pavogt daug negalėjo, bet visgi tai buvo daroma su keršto tikslu; mat sulyg anų laikų žmonių įsitikino, vagiant kam nors javus, buvo pavagiamas ir visas giliukis. Taigi ir Pankunas vaginėjo Kazeliui javus tik su viena minčia, kad pasisavinus giliukį javų auginime.

Kazelis vis tylėjo, nusiduodamas nieko nežinančiu apie Pankuno darbelius. Pankunas gi dar ir tuom nepasiganėdindamas, tarp kaimynų ėmė leist kalbas, žeminančias Kazelį. Kazelis jokiu budu negalėjo suprast su kokiu tikslu Pankunas jam taip keršija, tik prisimindavo Jankelio žodžius: "kaimyne, tu nesugyvensi su šitu žmogum".

(Dar bus)

Redakcijos atsakymai.

Waterbury Progressive Lithuanian Assaciation Coorporation (taip išskaitome antspaudoje). Kadangi pastaruoju laiku pareina žinios, jog Lietuvoje ne panaikinta savivaldybės, tik jos leista kiek daugiau kontroliuot apskričių viršininkams, tad jųs atsišaukimą nespaudinsime, nes tuomkart dar nėra žinios kaip didelė valdžia tame apskričių viršininkams yra duota. Geriau palaukt, kol visas dalykas pilnai paaiškės.

PRAMONĖ LIETUVOJ IR KITUR.

(Iš "Lietuvos Ukis")

Cukraus runkelių plantacijos reikalauja daug žmogaus darbo ir apyvartos kapitalo. Nė vieno, nė antro pas mus daug tuo tarpu nėra. Tačiau musų miesteliuose yra menki uždarbiai skurstančio elemento; kai kur pasitaiko jo ir sodžiuose (daržininkai, grintelninkai). Jei ukininkas pajiegs savo darbininkams prideramai atlygint, jis galės šį elementą pritraukt tiek nuolatiniams, tiek sezoniškiems darbams savo ukyje. Ateityj padėtis gali visai pakitėt: musų šalies gyventojų skaičius nuolat auga, emigracija į Ameriką suvaržyta, pramonė vystosi lėtai; gali ateit metas, kuomet darbininkų bus didelis perteklius; tuomet cukraus runkelių plantacijos bus gera dirva šioms darbo jiegoms išnaudot.

Kas dėl apyvartos kapitalo stokos, tai jis yra tam tikrų netolimos praeities politiškai-ekonomiškų įvykių padaras ir turi išnykt pačioj artimiausioj ateityje.

Cukraus pramonei vystanties, susisiekimo priemonių klausimas įgauna pirmaeilę reikšmę. Cukraus runkelis priklauso tai žemės ukio gaminių grupai. Jei hektare javų užauga apie 20 t. c. grudų, tai hektare c. runkelių—270—300 t. c. burokų. Kitais žodžiais tariant, rinkai pagamintas produktas pirmuoju atveju sveria 13—15 kartų mažiau negu antruoju. Tiek daug sveriantį produktą ukininkas privalo iš savo ukio išvežt ir dar labai skubinai, nes moderniški cukraus fabrikai linkę yra kiek galint trumpint darbo metą. Trumpiausia kompanija tęsiasi 6—8 savaites, ilgiausia nuo Spalio iki Sausio mėnesio. Be gerų kelių cukraus pramonė negali todėl gerai tarpt.

Kiek Lietuva turi susisiekimo priemonių, palyginus su vakarine Europa, matyt iš žemiau dedamos lentelės.

Geležinkelių Kauno gubernijoje išviso 587,9 kilometrai, šimtui ketvirtainių kilometrų ploto tenka 1,46, dešimts tukstančių gyventojų tenka 3,27 kilometrai. Vilniaus gub. iš viso 1148,1 km., 100-ui ketv. klm. ploto tenka 2,74 km., 10,000-čių gyventojų tenka 5,77 km. Gardino gub. iš viso 1411,6 km., 100-ui ketv. klm. ploto tenka 3,66 km., 10,000-čių gyventojų tenka 6,95 km. Suvalkų gub. iš viso 234,7 km., 100-ui ketv. klm ploto tenka 1,92 km., 10,000-čių gyventojų tenka 3,52 km. Saksų provincijos geležinkelių iš viso 3059,8 km., 100-ui ketv. klm. ploto tenka 12,11 km., 10,000-čių gyventojų tenka 9,78 km.

Plentų Kauno gubernijoje iš viso 396,9 km., 100-ui ketv. klm. ploto tenka 0,99 km., 10,000-čių gyventojų tenka 2,21 km. Vilniaus gub.—iš viso 379,5 km., 100-ui ketv. klm. ploto tenka 0,91 km., 10,000 gyventojų tenka 1,95. Gardino gub.—iš viso 1605,4 km., 100-ui ketv. klm. ploto tenka 4,-3 km., 10,000-čių gyventojų tenka 8,09 km. Suvalkų gub.—iš viso 842,7 km., 100-ui ketv. klm. ploto tenka 6,99 km., 10,000-čių gyventojų tenka 13,07 km. Saksų provincijoj plentų iš viso 6367,0 km., 100-ui ketv. klm. ploto tenka 25,22 km., 10,000-čių gyventojų tenka 23,07 km.

Kelių klausime Lietuva yra tokiu budu toli atsilikusi nuo tų Europos sričių, kur plačiai išsivysčiusi cukraus pramonė. Šis momentas negalės neigiamai neatsiliept į šios pramonės šakos vystymąsi Lietuvoje. Kur reikės iš toli blogais keliais atvežt runkelius į fabriką arba į geležinkelio stotį, ten transportas kainuos brangiau negu pats produktas. Labai svarbu todėl, renkant fabrikui vietą, parinkt tokį rajoną, kuris turi bent kiek pakenčiamus kelius. Buv. Suvalkų gub. turi 7 kart daugiau plentų (100-ui ketv. km.) negu buvusios Vilniaus ir Kauno gubernijos, todėl pirmoji ir cukraus plantacijoms labiau tinka negu pastarosios.

Blogi Lietuvos keliai vargu ar galės visai užkirst kelią cukraus pramonei vystytis, nes yra šalių, kurios neturi geresnių kelių kaip Lietuva, o vis dėlto jose cukraus pramonė vaidina arba vaidino mažesnę ar didesnę rolę (pietinė Rusija, Lenkija).

Sutrauku tą, kas išdėstyta, reikia pasakyt, kad ekonomiškos Lietuvos sąlygos nėra labai palankios cukraus pramonei, tačiau jos nestato nenugalimų kliučių išvystyt pas mus šią pramonės šaką siaurame maštabe. Išrodo, kad pagamint tiek cukraus, kiek pati šalis suvartoja, Lietuvoje galima be vargo. Lietuva (maž daug buvusioji Suvalkų gubernija) teikia cukraus pramonei tarpt palankesnias sąlygas negu kitos Lietuvos sritys: Ji turi pakankamai saulės, ne perdaug lietaus ir augštesnę už kitas sritis vasaros temperatura; be to, Lietuvos pietuose jau išnykusi rėžių (sodžių) sistema; jos keliai geresni negu bet kurios Lietuvos dalies keliai.

Jurgis Krikščiunas, dipl. agronomas.

ŽEMĖS REFORMOS VYKINIMAS.

Šis taip svarbus musų tautos ir valstybės gyvenime įvykis turi nepaprastą reikšmę. Dabartinė musų žemės reforma, turėdama didelę netik socialę, bet ir politišką reikšmę musų tautai, taip pat turi nemaža ir priešininkų. Čia reikia pasakyt, kad žymi dalis žemės reformos priešininkų yra drauge ir musų tautos nepriklausomybės priešai, todėl apie tokius, suprantamas dalykas, netenka ir kalbėt.

Steigiamasis seimas, reikšdamas tautos valią, išleido "Žemės rofermos įstatymą", kuris yra paskelbtas "Vyriausybės Žiniose" Nr. 83 1922 metais Balandžio 3 d. Todėl jau nuo tos paskelbimo dienos žemės reformos įstatymas skaitomas galėje.

Musų žemės reformos tikslas, kaip pačiame įstatyme pažymėta, yra šis "Žemės reformos įstatymas leidžiamas bežemiams ir mažažemiams žeme aprupint, žemės valdymui taip sutvarkyt, kad but tinkamos sąlygos žemės ukiui ir visų pirma smulkiajam ir vidutiniam ukiui tarpt, ir suvalstybint tiems žemės turtams, kuriuos valstybė gali tikslingiau naudot ir saugot, negu privatiški žmonės".

Nors žemės reformos įstatymas paskelbtas dar tik du metai, tačiaus žemės reforma eina gana pasekmingai ir sparčiai ir kurios pabaiga jau netolima, ačiu tam, kad žemės reformos prirengiamasis darbas buvo pradėtas daug anksčiau, net 1919 metais, tai yra pirmais musų valstybinio gyvenimo metais.

Bendras neokupuotos Lietuvos plotas skaitomas lygiu 4.943.000 ha su 2.038.000 gyventojų.

Privatiškos žemės neokupuotoj Lietuvoj siekia 3.977.000 ha, kas sudaro daugiau 80% viso neokupuoto valstybės žemės ploto. Bendras žemės ukių skaičius 213,986 (neskaitant valstybinių dvarų) sulyg nuosavybės didumo buvo skirstomas prieš žemės reformos įstatymą šiais apytikriais skaičiais:

Ukių skaičius: Iki 11 hektarų 67,196 ukės arba 31,4%, nuo 11 iki 22 ha 107,000 ukių arba 50,0%, nuo 22 iki 33 ha 26,147 ukės arba 12,2%, nuo 33 iki 44 ha 5,937 ukės arba 2,8%, nuo 44 iki 55 ha 1,498 ukės arba 0,7%, nuo 55 iki 110 ha 3,210 ukių arba 1,5%, daugiau 110 hakterų 3,000 ukių arba 1,4%. Viso 213,986 arba 100%.

Iš šių skaitlynių matyt, kad musų privatiška žemė daugumoj priklauso smulkiems žemės savininkams ir mažažemiams, nes jų skaičius siekia, kaip pasirodo, 81,4% visų privatiškų žemės savininkų. Tačiau nepaskutinį nuošimtį sudaro savininkai, turintieji daugiau 110 ha.

Tokių ukių, kitaip sakant dvarų, yra, bent buvo prieš pradedant žemės reformą, net—3000.

Lietuva, kaipo žemės ukio šalis, kur pramonė silpnai išsiplėtojusi, turi labai augštą sodžiaus gyventojų nuošimtį, butent iki 86%. Prieš karę sodžiaus gyventojų skaičius buvo dar dviem nuošimčiais didesnis. Krašto gyventojų didžiuma, suprantamas dalykas, verčiasi žemės ukiu.

Dabartinės Lietuvos, be Klaipėdos krašto, žemės plotą reikia skirstyt šiaip.

a) ariamos žemės.....	2,274,000 ha	arba	46%
b) pievų	692,000 "	"	14%
c) ganyklų	593,000 "	"	12%
d) sodybų, sodų, daržų.....	153,000 "	"	3,1%
e) miškų	836,355 "	"	16,9%
f) netinkamos žemės	395,000 "	"	8%

Iš šio matyt, kad ariamos, tinkamos žemės ukio kulturai kelt, žemės mes turime beveik pusę visos teritorijos ploto. Be 8% netinkamos žemės, kurios bent didelė dalis netolimoj ateityj bus paversta į tinkamą, visą kitą musų teritorijos plotą užima miškai, pievos, ganyklos, sodai, daržai.

Nors trumpai apibudinę musų žemės teritorijos kiekį ir jos suskirstymą tarp savininkų ir rušių, pirm negu pažiurėt į žemės reformos dabartinį vykdinimą ir kad jis butų suprantamesnis, reikia nors trumpais bruožais apibudint musų žemės ukio praeitį.

Lietuvos žemės ukio politika prieš karę bendrai, reikia pasakyt, buvo ekstensyvi, nors patsai musų žemės ukis stovėjo augščiau už vidutiniška buvusios Rusijos imperijos žemės ukį.

Priežasčių žemės ukio ekstensyvumui buvo daug. Pirmiausia kalta bendra Rusijos ekonomiška politika, kuri nesugėbėjo rupintis žemės ukio reikalais, paskiau neigiamas Rusijos valdžios nusistatymas dėlei pakraščių, kuris ypač ne tik kitais atžvilgiais, bet ir žemės ukyje buvo skaudus Lietuvai.

Uždraudus Lietuvoj 1864 m. spaudą, suprantamas dalykas, lietuvių kalboje iki 1905 m. beveik negalėjo but knygų iš žemės ukio literaturos.

Be to, buvo draudžiama organizuot lietuvių draugijas, neišskiriant, žinoma, nė žemės ukio ratelių, sąjungų ir t.t.

Lietuvoje žemės ukio mokyklos taip pat nebuvo steigiamos ir, pagaliau, net buvo labai varžomas lietuviams žemės pirkimas Lietuvoje.

Šioms salygoms esant kalbėt tada apie žmės ukio kėlimą Lietuvoje beveik buvo negalima, tačiau kuris, ačiu lietuvių tautos intensingumui ir darbštumui pradėjo gana sparčiai reikštis paskutiniais prieš didę karę metais.

Kalbant apie prieškarinį Lietuvos žemės ukį, nereikia užmiršt ir šio visiems žinomo fakto.

Dėlei bendros Rusijos ekonomiškos politikos, sakysime, grudų kainos Lietuvoje buvo veik 2 kartus žemesnės, negu Vokietijoj, o galvijų apie 3 kartus.

Tas priklausė ir nuo kenksmingų žemės ukio produkų muitų ir nuo geležinkelių tarifų, proteguojančių Rusijos centro ir rytų sritis. Pavyzdžiui, kviečių vagonų atvežt iš Saratovo gubernijos į Virbalio stotį apsieidavo pigiau, negu tokio pat kviečių vagono atvežimas iš Alytaus į tą pat Virbalio stotį. Inciedible dictu (netikėtinai pasakius). Bet tai gyvas ir graudus musų tuolaikinės žemės ukio kulturos faktas.

Nekalbėdamas plačiau apie žemės ukio kulturą Lietuvoje prieš karę, apie reikalingumą ir naudingumą dabartinės žemės reformos ir jos atsiradimo priežastis, plačiau apsistosiu apie paskutinių metų žemės reformos vykinimo rezultatus.

STRAIPSNIS 87

Metai po kudikystės yra begalo svarbus, nes juose dedasi vyriškumo ir moteriškumo pamatai. Galima tada pagelbėt vaikui įsigyt pamatą vikrios ir stiprios sveikatos, arba ir silpnumo bei menkumo.

Menkumas ypatingai akstina blogus penėjimus. Netinkamas maistas ne visados paeina iš jo stokos, nes ir turtingi nuo to kenčia. Gali kudikiai gimt su aukso šaukštu, bet jei negaus duonos ir pieno, orančių sunkos, žalių vaisių, šviežio oro, saulės, miego ir mankštinimų, tai bloga sveikata ir menkas išsivystymas bus jo gyvenimo draugai. Inžinui reikia tam tikrų anglių, kad jis gerai dirbtų, taip pat ir žmogaus mekanizmas reikalauja tinkamo kuro, kad geriausiai tarnautų.

Nekurie maistai yra butinai augimui o svarbiausias iš jų yra pienas; jo stoka dažniausia padaro nedapenėjimas, nes jame randasi visi elementai akstinanti augimą. Vienok ir po kudikystei pieną negali kiti atstot, tik jam prigelbsti. Normalį kudikį reikia įpratint visus paprastus valgius, ne keptus; nereikia pataikaut jo norams. "Smaguriavimas" yra skylutė pro kurią atlenda nedapenėjimas. Vaikas reikalauja kit-ko, negu suaugęs, kuris tik palaiko savo jau išvystytas savybes.

Nedapenėjimas paliečia dantis, nagus, kaulus, o mineralai kaip spinaco geležis, pieno kalkis ir fosforas, duoda gyvybės ir kietumo. Vaikas reikalauja penkis sykius daugiau kalkių, negu suaugęs. Minkštų dantų pavojus gi daug pavyzdžiui, likučiai renkasi pudami dantų tarpais. Tie nuodingi puliai įeina vėliaus į kraują ir padaro vieškelį įvairioms bakterijoms.

Borden's Eagle Pienas pasirodo esąs brangus veikėjas nukovojantis nedapenėjimą, nes užlaiko savy vitaminus ir mineralus pradinėje čielybėje.

Idant ir Lietuvė motina žinotų kaip vartot Borden's Eagle Pieną, Bordeno Kompanija išleido Lietuvių kalboje pamokinimų kaip paruošt Bordens' Eagle Pienas visokių amžių kudikiams. Jei nori kopijos tų instrukcijų, iškirpk kuponą iš laikas nuo laiko telpančių pagarsinimų ir prisiųsk jiems, o jie su mielu noru visai dykai Jums prisiųs jas.

Perskaityk atydžiai šituos straipsnius kiekvieną savaitę ir pasidėk ateičiai.

Naujas Lietuvis Graborius

JUOZAS J. DIRSA

Geriausiai patarnauja už pigiausią prekę. Jei mirtis patiktų jus draugą arba giminę, kreipkitės prie manęs.

Nuo rugpiučio 1, J. DIRSA perkraustė ofisą į naują vietą, po numeriu:—

13 Ellsworth Street.

Tel. Cedar 4953.

KILA IŠGYDOMA

Su Stuarto Plapao Paduškaitė. Jus galite mest šalin visus diržus, kadangi Plapao paduškaitė yra vien tam padaryta, kad jus išgydyt nuo kilos. Ji yra taip padaryta, kad kartą pridėta nenuslenka ir tuo budu geresnė negu diržas. Jokių diržų ar sprendžinų neturi. Minkšta, lengva nešiojimui. Pigi. Jokio nesmagumo darbe neturėsi. Gauta aukso medalius. Mes prisiųsime, ką sakome, atsiųsim jumis išmėginimui visai DYKAI.

Plapao Laboratories,
3059 Stuart Bldg. St. Louis, Mo.

KAS SKAITO "AMERIKOS LIETUVĮ" TAS VISKĄ ŽINO.

Didžiausia Plunksnų Prekyba S. Valstijose

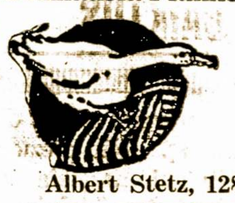

Mes parduodam plunksnas musų pačių darbo, nesugadintų per ilgą gulėjimą. Mes galim prisiųst plunksnas čielas (neplėšytas). Visokių plunksnų prabas prisiunčiam ant pareikalavimo. Siunčiam plunksnas į visus kraštus Amerikos. Rašyk su pasitikėjimu didžiausios plunksnų krautuvės.

Albert Stetz, 128 Passaic St., Passaic, N. J.

NORI ŽINOT

Kas dedasi Lietuvoje, pačiam pasauly, ore ir ant vandenų; kaip gyvena artimieji ir tolymieji kaimynai, koks jų gyvenimas ir kulturinis plėtojimasis.

Skaityk "Trimitą"

Jame rasi visa trumpai, aiškiai ir visiems suprantama kalba aprašyta: apie naujausius išradimus, įvairiausius nuotikius įvairių tautų ir žymesnių žmonių įvairiose epochose, gražiausių paveikslų tiek iš lietuvių tiek ir kitų tautų gyvenimo, eilių, straipsnių svarbiausiais dienos klausimais, daug gražių apysakų žymesniųjų lietuvių ir kitų tautų rašytojų, įdomiausių įvairenybių, juokų, poilsio valandai ir daug naudingų pasiskaitymų. "Trimitas" vienas turtingiausių ir pigiausių lietuvių laikraščių. Eina kas savaitė ketvirtadieniais, knygos formato 32—48 puslapių. **Prenumeratos kaina š. m. antram pusmečiui: LIETUVOJ—6 litai, UŽSIENY—$1½.** "Trimito" adresas:

"Trimitas," Kaunas, Laisvės Al. 26 Nr.

Pirmas Lietuviškas Graborius

Patarnauja prie laidojimo Lietuviams, taipgi persamdo automobilius vestuvėms, krikštynoms ir visokioms partijoms Kreipkitės šiuo adresu:

MOTIEJUS CIVINSKAS, 340 HARDING ST.
Telephone Park 4156

APSIDRAUSK NUO NELAIMĖS!!

1000 dolerių apdraudos tik už 75 centus

"Amerikos Lietuvis" šiomis dienomis įvedė Apdraudos Skyrių savo skaitytojams už labai pigią kainą be jokių skirtumų—seniems ir jauniems. Nereikia daktaro ir jokių kamantinėjimų nėra., kiekvienas gali but apdraustas. 1000 dolerių apdraudos bus išmokėta kiekvienam, kuris sutiktų nelaimingą mirtį, arba pražudytų abi akis, abi kojas. 500 dolerių gaus, kas neteks vienos rankos, vienos kojos, vienos akies. Po metų laiko 1000 dol. užauga iki 1500 dolerių; 500 dol. užauga iki 750 dolerių.

Kadangi dabartiniai laikais nelaimių visur atsitinka labai daug, todel kiekvienam žmogui reikalinga apie savo apdraudimą gerai pamastyt.

Apdraudą priimam tik su panaujinimu prenumerato. Prisiųskite "Am. Lietuvio" metinės prenumeratos $2.50 ir pridėkite 57c., tai bus $3.25, už ką mes prisiųsime $1000 Apdraudimo Policy. Kas užsiprenumeruos "Amerikos Lietuvį" dviem metam ir prisiųs mums 5 dolerius, tą apdrausime savo lėšomis. Nepraleiskite progos!

"Amerikos Lietuvis,"
15 MILLBURY ST., WORCESTER, MASS.

Worcesterio
PENKIŲ CENTŲ BANKA,
316 Main Street,

Turtas — $22,500,000

Įdėjimai eina ant interesto pirmą biznio dieną kiekvieno mėnesio.

BANKOS VALANDOS:
Kasdien nuo 9 ryte iki 3 popiet.
Subatomis nuo 9 ryto iki 1 val popiet.
Subatos vakarais vien tik dėl pinigų įdėjimo, nuo 6 iki 8 val. vakaro.

"AMERIKOS LIETUVIO" KNYGYNĖ GAUNAMA ĮVAIRIŲ KNYGŲ.

Suite 71. Tel. Park 7636
Dr. Ruth F. Bernot
Lietuvė Dentistė.
Central Exchange Bldg.
311 Main Street,
Worcesteryj,

EKSTRA !!

Turiu pranešt, kad atidariau naują čeverykų krautuvę. Turiu naujausios, geriausios ir gražiausios mados, visokios rušies čeverykus, kaip vyriškų, moteriškų, mergaičių ir vaikučių. Tik ateikit patįs persitikrint, busit užganėdinti. Jums plačiai žinomas—

VINCAS ČESNA,
senas ledinis,
90 Millbury Street,
Su pagarba, V. Česna.

"Am. Lietuvio" Knygyne. galite gaut Visokių laiškams popierų

Tel. Park 2470
BEN. MENDELSOHN,
Advokatas
ir registruotas notaras Lietuvos atstovybėj. Atlieku visus legališkus darbus kaip Amerikoj, taip Europoj.
390 Main St., Room 391—932, Worcester, Mass.

Juzė Rauktytė

Jau męs namie.

Jums besirengiant, mes jau aplankėm Lietuvą ir sugrįžom atgal. Kelionę turėjom labai gražią. Apkeliavom Lietuvą pamatėm musų tėvų žemę, pasigėrėjom neapsakoma grožybe gamtos ir pamatėm originališką muzėjų šalies senovės. Lietuvos senoviški namai, senoviškas gyvenimas, šalis be dumų be pabrikų, be gazų, nuodijančių vieškeliuose, padaro visai kitokią iššziurą gyvenimo. Linkim visiems čia augusiems vaikinams ir merginoms savo tėvų šalį pamatyt, išgirst originalę kalbą žemaičių, dzukų ir zanavykų.

JUZĖ RAUKTYTĖ, VALENTINA PALTANAVIČIUTĖ

V. Paltanavičaitė

Keliaukite per musų Agenturą.

Jeigu nori gerą kelionę turėt, duokit mums išrengt, viską sugamint mes rupinamėsi viską sužinot kokios buvo permainos kelionėje, išleist pasažierus, kad kelionėje nebutų trukumų. Nuolatiniai permainymai konsulių, visi patvarkymai reikia pirm laiko sužinot. Viską turint kas reikalinga prie kelionės, pati kelionė buva labai puiki. Dideli laivai su geriausiais pritaisymais, puikiais valgiais, duoda žmogui visą patogumą. Pirkite laivakortes pas mus, turėsite geriausią kelionę.

M. Paltanavičia **15 Millbury Street** **Worcester, Mass.**

PASISKAITYKIT, KAD ŽINOTUMET.

Foreign Language Information Service.

Tarptautiškų darbo žinių sutrauka.

Algiers: Aštuonių valandų įstatymas. Nuo Birželio 1 d., 1924 m. aštuonių valandų įstatymas, priimtas Francuzijos parlamente, pradėjo veikt. Jis labiausiai taikomas barzdaskutykloms, spaustuvėms, knygų apdarų, odos industrijoms, ir čeverykų išdirbystėms.

Argentinà: Specialis darbo teismas. Darbo departamento prezidentas neužilgo priduos sumanymą vidaus reikalų ministerijai, kuri apart kitų dalykų, prives prie įsteigimo speciališko teismo, kuris spręs klausimus, kilančius iš darbo įstatymų.

Brazilija: Namai neturtingiems. Neseniai Pernabuco deputatų butas priėmė rezoliuciją, kuri parupina namus neturtingiems žmonėms, už labai mažą mėnesinę mokestį.

Vokietija: Laivų išdirbystės bedarbė baigiasi. Vokietijos laivų išdirbystės darbininkų bedarbė, kuri prasidėjo Vasario 28 d., džio, 1923 m., bedarbė pabininkams sutikus su devynių valandų diena ir nekuriais algų sutvarkymais.

Bedarbė Saksonijoj. Gruodžio, 1923 m., bedarbė palietė didžiausį žmonių skaičių, kuris siekė iki 308,685, kurie su 295,368 šeimynos nariais ir 582,425 mažai dirbančių turėjo gaut pašelpą. Viso buvo 1,186,478 ypatų, kurios rėmėsi ant valstybės šelpimo.

Lietuva: Svarstoma algų kėlimas. Gabineto susirinkime Balandžio 23 d., 1924 m. buvo svarstoma pakelt visų valdžios darbininkų algas.

Portugalija: Straikuojančių vežėjų skaičius auga. Daržovių ir pieno išvežiotojai buvo prikalbinti prisidėt prie straikuojančių vežikų ir tuomi prieita prie daržovių ir kitų dalykų nepritekliaus Oporto mieste ir apylinkėje.

Belgija: Straiko pasekmių sutrauka. 1923 metais 132,518 darbininkai dalyvavo 164 straikuose ir 4 dirbtuvių straikuose Belgijoje. Iš šio skaitliaus, 104,-980 darbininkų savu noru straikavo; 6,240 buvo be darbo iš priežasties kuriai jie neturėjo jokios kontrolės ir 21,298 buvo be darbo iš priežasties dirbtuvių uždarymo. 164 straikai pakenkė 1,026 išdirbystės, o 4 dirbtuvių uždarymai pakenkė 355.

Hinija: Šilko fabrikai užsidaro. Keliatas šilko fabrikų Shanghajyj užsidarė, ir iš tos priežasties mažiausiai 5,000 moterių neteko darbo.

Vokietija: Miesto darbininkų sumažinimas. Frankforto miesto valdžia ima žingsnius, kad sumažinus 4,700 valdininkus ir darbininkus bent 15 nuošimčiu. Tie, kurie yra virš šešias dešimts penkių metų amžiaus, gaus pensiją.

Laivų dirbtuvių straikas. Laivų statymo darbininkų straikas, kuris neseniai buvo Bremerhavene, Geestemunde, Lohe, Hamburge ir kituose svarbiuose laivų statymo miestuose, paėjo iš priežasties darbininkų nesutikimo priimt valdžios pasiulymą, kad butų įsteigta devynių valandų darbo diena vieton aštuonių.

Bedarbė Saksonijoj. Iš 103 viešų darbo ofisų Saksonijoj, bedarbių skaitlius žymiai mažėja. Faktiškai, truksta daržininkų, dailydžių ir angliakasių.

Lenkija: Bedarbė, kuri jau palietė 100,000 žmonių žymiai padidėjo pradžioje 1923 metų.

Rusija: Geležies ir plieno gaminimas rodė žymų didėjimą 1923 metais. Sakoma, kad daug angliakasių didesniuose miestuose apleidžia kasyklas ir ima darbus ukėse, tuomi sulaikydami anglių produkciją.

Skotija: Iš priežasties didesnio veiklumo laivų statymo išdirbystėje ir kituose inžinierystės darbuose, bedarbė Glasgowe mažėja.

Austrija: Nuo Birželio 1923 metų, bedarbė padidėjo nuo 92,789 iki 126,734.

Chili: Valparaizoje sustraikavo žibintojai, laivų krovėjai ir jurininkai, ir 10,000 įvairių išdirbysčių mekanikų. Spėjama, kad tai viskas iš priežasties mažėjimo pinigų pirkimo vertės.

Kuba: Iš visų imigrantų, atkeliaujančių Antillon, baigiantės Kovo mėnesyj 1924 metais, 5,636, arba daugiau negu 90%, buvo darbininkai iš Haiti.

Danija: Kovo mėnesyje, 1924 metais, bedarbių skaitlius sumažėjo nuo 57,-600 iki 49,954.

Anglija: Laivų dribtuvės darbininkai Southamptone sugrįžo darban, ir darbdavių federacijos "lokautas" atšauktas. Šis žingsnis užbaigia straiko suirimus, kurių pasekmė išsiplėtojo Skotijoje.

Finija: Finijos emigracijos komiteto susirinkime, buvo nutarta įsteigt naują emigracijos įstatymą, kuris paimtų išvažiavimo liuosybę ir reguliacijas paliečiant emigrantų gerbuvį prieš ir po apleidimui jų tėvynės.

Lenkija: Per pirmas aštuonias Balandžio mėnesio dienas, 1924 metais, bedarbė Lenkijoj padidėjo nuo 113,000 iki 118,000 žmonių.

Kaip konservuot kiaušinius.

Kuomet kiaušinių yra ir jie piguș, reikia atydą kreipt kaip juos konservuot žiemai. Šviežius kiaušinius tinkamai sukonservavus galima laikyt nuo aštuonių iki dvylikos mėnesių gerame stovyje. Kad turėt geras pasekmes, kiaušiniai turi but švieži ir švarus. Kiaušiniai, kurie plaukia nėra švieži ir dėlto negalima juos konservuot. Nereikia juos plaut, nes tas nuima plėvelę, kuri sulaiko juos nuo gedimo, bet jei kiaušiniai nešvarus, galima juos nušluostyt skepetaite, pamirkyta acte. Nėkuomet nereikia konservuot labai nešvarius kiaušinius, nes tokiame stovyje jie suges.

Garsus budas konservavimui kiaušinių yra vartojant vandens stiklą (sodium silicte). Reikia imt vieną kvortą vandens stiklo ir devynias kvortas vandens, kuris turi but atvirintas ir ataušintas, ir tą visą supilt į penkių gorčių puodą. Jame bus galima sudėt penkioliką tuzinų kiaušinių.

1. Paimk penkių gorčių puodą, išvalyk jį gerai paskui išplauk verdančiu vandeniu ir išdžiovink.

2. Išvirink vandenį ir leisk jam ataušt.

3. Jam ataušus, atmieruok aštuonias kvortas, supilk į puodą ir pridėk vandens stiklo vieną kvortą, paskui gerai išmaišyk.

4. Tada sudėk kiaušinius. Nors du coliai vandens turi apsemt kiaušinius visuomet.

5. Puodas su konservuotais kiaušiniais turi but laikomas vėsioj, sausoj vietoj, gerai apdengtas, kad skystimas neišgaruotų.

Kalkinis vanduo gali but vartojamas konservuojant kiaušinius ir juos užlaikys taip pat gerai kaip ir vandens stiklas. Kalkės daug pigesnės ir tokiu budu labiau prieinamos negu vandens stiklas.

Ištarpink du ar tris svarus kalkių penkiuose gorčiuose vandens, kuris turi but atvirintas ir ataušintas. Tada reikia leist vandeniui stovėt ir šviežius kiaušinius į švarų molinį puodą sudėjus apipilt tyru kalkiniu vandeniu, kol visi kiaušiniai bus apsemti. Nors 2 coliai vandens turi kiaušinius apsemt. Kartais svaras druskos vartojamas sykiu su kalkėmis, bet patyrimas parodo, jog vien kalkės duoda tas pačias pasekmes.

Šviežius, švarius kiaušinius, tinkamai konservuotus, galima pasekmingai naudot prie virimo ir kepimo. Jei konservuoti kiaušiniai bus verdami, prieš verdant reikia juose pradurt mažą skylelę. Tai reikalinga, kad išleidus orą iš kiaušinio, jam sukaitus, ir tuomi neleist jam sutrukt.

VĖJO MALUNAS.

Rašo kas moka ir kas nori.

Iš lietuviškų dirvonų

Špicburk. Neseniai lietuviškame pasaulyje buvo kilęs didelis trukšmas, kada moters sutvėrė Sandaros kuopą. Pavydėta tada špicburkietėms "progreso", o labiausiai to pavydėjo bustuojiečiai. Bet musų leidukės to nepaisė. Surengė vakarienę ir pasikvietė kunigėlį pakalbėt poterėlį. Pasimelsta, vakarienė suvalgyta, ir kagi? Moterių sandariečių kuopos neliko, kunigėlis net Requem in paces nepagiedojo. Dabar bezbažninkai rugoja ant kunigėlio. Sako: "kunigai parapijas bankrutija, subankrutijo jie ir Špicburko moterių kuopa!" O kam reikėjo jį kviest vakarienėn? **Nevalgęs.**

Kaunasi. Sandariečių "vienminčiams" liaudininkams prasidėjo krikštijimo darbas. Anais metais Sandaros pirmininką Račkauską pakrikštijo Vladu, o kad Račkauskas nenurimo, tai jį perkrikštyta Vytautu, be atsižvelgimo į tai, kad Račkauskas bažnyčioje pakrikštyta Vaclovu. Dabar tie "vienminčiai" Sandaros pirmininką Liutą pakrikštijo pirmininku L.S.S. (lietuvių socialistų sąjungos), net ir pačią Sandarą perkrikštijo į "Sandaros" susivienijimą (žiur. "Lietuvos žinias" 173 No.). Aišku, kad liaudininkai savo "vienminčius" sandariečius pažįsta taip kaip grybai mėnulį. **Nikodemas.**

Pukšt-Mars. Vietinė SLA. kuopa veda labai skandališką gyvenimą. Mat čia įvesta valdymosi sistema tokia kaip Rusijoje. Pirmiausia imtasi sunaikint pinigus. Sunaikinta narių mokesčiai, bet buržuaziška pilstomoji taryba su tuom nesutiko ir pareikalavo pinigus gražint. Kadangi pinigų nebuvo iš kur paimt, tai niekam nežinant vienoje bonkoje užtraukta paskola, išduodant "margičių" ant kuopos narių, o skolos surinkimui sovietai nutarė užvest rekviziciją; nuo narių bus atimta laikrodėliai, geresni marškiniai ir šiaip viskas, kas turės kokią vertę. **Iclius.**

ČiučiuKagi. "Stokjardų" raugo profesorius Plekštas savo labaratorijoje prakaituoja prie tekėlo, iš plunksnos dirbdamas peiluką, kurį mano panaudot prie pirmos operacijos. Pirmuoju klijentu jis nori gaut Pijušą Grigaitį, bet nesulaukia ateinant ir gana. Buvo net viešai kvietęs, bet ir tas nieko negelbsti. Rodosi, kad išbandyt jam savo gabumus parsieis ant kokio Šveicarijos "teliuko", ir paskui dumt laukan, kaip ir kiti padarę. **Zvanelis.**

Kaunasi. Per vieną vakarą ponas Dievas sutvėrė lietuvišką V. V. Pagerinimo Draugiją. Pirmininku paskirta ponas generolas Bulota, vicepirmininku ponas kanauninkas Prapuolenis, garbės vicepirmininku ponas daktaras Šliupas, ponu sekretorium L. Šliupienė, ponu iždininku Dabkevičius. Draugijon nariais prileidžiami tik vieni vyrai, kurie turi rekomendacijas nuo trijų moterių. Remontas.

Bustuoj. Kiauleivio vištų karalystėn iš Pukštmarsio pareina baisios naujienos. Mat kaip Gervė pradėjo Novajackiui mėšlų vežc, tai kiauleivis pradėj liesėc po dzvidešimc penkis funtus kas nedzėl. Ar girdėsi, tai znočinasi Gervės talka dau cikrų nešcėscių. Cik yra nodzieja, kad Gervė zaras išlėks ing Afrikų, tai gal viskas pastaisys, jei, bron bože, Novajackis nesusiras kitų tokiu nedaverkų. **Pfiu.**

Vilnos. Poliacy bracia užtvėrė augštą tvorą rytų pusėje, kad tuomi saulutei tekant lietuviams šviesą neprileidus. Tuomi jie mano pamigdint lietuvius. Bet kaip tik saulės tekėjmo laikas ateina, lietuviai vistiek pabunda, ir nemiega. Ką dabar psekrevai išsimislys, tai parodys stoka duonos, kurios lenkai kepasi tik velykoms ir Pilsudskiui atvažiavus. **Šlėkta.**

ČiučiuKagi. "Daktaras" ir "profesorius" Plekštas veikia didelį darbą. Dienomis ir naktimis, sušilęs ir labai pailsęs, patvoriais jieško slaptųjų draugijų. Ikišiol jam pasisekė surast pasislėpus masonus, komunistus ir Y. M. C. A. Dabar dar jis turi surast "salaveišių armiją", ir tada slaptosios draugijos bus jau visos surastos. Žinoma, čia darbas daug sunkesnis negu suradimas Šveicarijos "teliukų", bet turint užtektinai energijos, darbas visgi bus nuveiktas. **O.F.M.**

KIBIRKŠTĖLĖS.

Kaip ekskursijos važiavo iš Amerikos į "seną krajų", tai niekas ir nemanė, kad ekskursantai sugrįždami parveš "gastinčiaus" vadinamiems" amerikonams'.' Ir tik dabar apsižiurėta, kad ekskursantai grįšta ne tuščiomis; jie parveža blusų... Bus "profesoriams" vėl darbo, o gal kongresas suras budą, kaip blusas ne įleist. Vertėtų pašportų iš jų pareikalaut.—Turistas.

×

Ei, jųs, seniai! Traukitės šalin nuo visko, o viską atiduokite vaikams su karštu krauju, nes jie patys nieko pagamint nemokėdami, bent turės darbo suardymui to, ką jųs pagaminote. Jei jųs nepaklausysite, tuojau visi busite iš Sandaros išbraukti!—Krivaitis.

×

Seniaus žmonės sakydavo: "Limpa kaip musės prie smalos". Šiadien sako: "Limpa kaip senbėrniai prie šešiolikinių". Dar gerai, kad tos šešiolikinės iš savo metų ne išeina. Kaip tik vienus šešioliktus pabaigia, tuojau pradeda kitus šešioliktus.

—Krivaitis.

×

Francuzijos valdžioje nelikus Poinkairo ir Francuzijai susitaikius su Vokietija, panowie poliacy tartum kur išnyko. Kur dabar jie biedni pasidės, netekę sau užvėjos ir darbo! — M.P.K.

VIETOS ŽINIOS.

Išvažiavo. "Amerikos Lietuvio" redaktorius p. V. S. Jokubynas išvažiavo porai savaičių į West Sutton kaimą, pasilsėt. Jį pavaduoja ponas A. Blažis. **Rep.**

Panedėlyj šventa. Ateinačiame panedėlyje, Rugsėjo 1 dieną, valstybinė šventė, Darbininkų diena. Tą dieną visos įstaigos kaip ir darbavietės bus uždarytos. Šita šventė kas metai švenčiama pirmame panedėlyje Rugsėjo mėnesio.

Pasitraukė. "Amerikos Lietuvio" administracijoje tulą laiką dirbęs p. Antanas Kriaučialis, pasitraukė iš savo vietos, nes kaipo audėjas, tapo pakviestas prie senojo savo darbo, firmai atnaujinus darbus, kurie kelis mėnesius buvo pertraukti.

Aušrelės šokiai. Ketvergė, 28 d. Rugpjučio (Aug.), Aušrelė rengia šokius prie ežero, W. L. U. Kliubo Bungalow. Žada but daug įvairumo ir geros muzikos. Pageidaujama, kad daug jaunimo ir kliubiečių atsilankytų ir praleistų smagiai laiką. **Reporteris.**

Parvažiavo. Praėjusiame panedėlyje parvažiavo iš Lietuvos Valentina Paltanavičiutė, J. Rauktytė ir p. Mitrikienė. Jos išvažiavo pradžioje Birželio mėnesio ir ten prabuvę tulą laiką ir aplankę gražiausias Lietuvos vietas, dabar sugrįžo. Sako, jog Lietuvoje smagiau gyvent negu "garbingame" Worcesteryje. **Rep.**

Apskričio paroda. Prasidedant su pirma diena Rugsėjo atsidaro apskričio agrikulturiška paroda, kuri trauksis per keturias dienas. Bus įvairių gyvulių, javų ir šiaip visko, kas ukėse yra pagaminama. Kas turės laiko ir įdomauja agrikulturos gaminiais, gali nueit pasižiurėt.

Grybų vakarienė. Praėjusioje subatoje, ponų Šablinskų namuose įvyko vakarėlis, "Grybų vakarienė", kuriame dalyvavo keliatas parinktinesnių vietinių lietuvių. Ponia Šablinskienė pavaišino tą dieną priirinktais baravykais, kuriuos sveičiams valgant, pasikalbėta vienų su kitais apie tulus vietinius reikalus ir visų išsiskirstyta. **Rep.**

Lankėsi svečias. "Amerikos Lietuvio" administracijoje lankėsi svečias p. Petras Vaičiunas iš Baltimore, Md. Ponas Vaičiunas yra senas "Amerikos Lietuvio" skaitytojas, galbut vienas iš pirmųjų, nes skaito jį nuo dešimties metų. Ponas Vaičiunas yra labai malonaus budo žmogus ir jau pabuvęs Baltimorės gyventojas.

Pasekmingas išvažiavimas. Praėjusiame nedėldienyje A.L.T.S. 16 kuopa turėjo išvažiavimą Tatnucke. Išvažiavimas pavyko labai gerai. Žmonių buvo daug, gi pelno, rodosi, bus irgi gražaus, nes kas tik turėta, viskas parduota, visko pritruko ir daugeliui parsiėjo gražint bilietų pinigus, nes už juos nebuvo ką duot. Šiame išvažiavime dalyvavo Našukaičio vedamas lietuvių benas, buvo dainų ir žaislų, ačiu aušreliečiams. Žodžiu sakant išvažiavimas buvo pavyzdingas. **Rep.**

Pasisaugokite. Policija prasergsti Worcesterio gyventojus, idant kiekvienas butų atsargus imdamas popierinius pinigus, nes kažinkas pradėjo skleist perdirbtas iš doliarių, penkdoliarines. Labiausia turi but atsargus pramoninkai, nes tokiose vietose tankiausia prigavikai bando savo giliukius.

Jau rengiasi. Lietuvos artistai, pp. Vanagaitis ir Olšauskas, jau rengiasi prie suvaidinimo "Dzimdzi-Drimdzi" ir netrukę gausime progą pamatyt jų veikalus. Turėjome iš Lietuvos jau visokių artistų, bet šios rušies pp. Vanagaitis, Olšauskas, Dineika ir Dikinis, yra pirmutiniai. Nu, paregėsime ką jie mums parodys. **Kor.**

Šalin su gatvekariais. Kadangi gatvekarių kompanija progresuoja į kitą galą, kaskart vis blogindama patarnavimą ir tuomi užkimšdama gatves, tad policijos viršininkas pataria miesto valdžiai išmest iš gatvių visus kompanijos važius, o jų vieton įrengt tam tikrus automobilius (basus), kurie ir žmonėms patarnaus atsakančiau, ir gatvėse neužims tiek daug vietos.

Išsisuko koją. Jonė Cambel, 64 metų amžiaus, nuvažiavo į West Tatnuck vuogaut. Lipdama ji per akmeninę tvorą, gryštelėjo koją taip labai, kad negalėdama paeit, ant vietos pragulėjo tris valandas. Jos dejavimą išgirdo praeinanti per krumus trįs vyriškiai, kurie ją atnešė iki elektrikiniam geležinkėliui, kuriuom ji pargabenta ir atiduota miesto ligonbutin.

"Žilė galvon, velnias vuodegon". Angus McDonald iš Lowell, šešiasdešimtus metus amžiaus pradėjęs, atvykęs čia susižiedavo su 17 metų amžiaus Brigita Paul ir išsivežė ją namo, kad ten atlikus sutuoktuvių ceremonijas šv. Petro bažnyčioje. Kaimynai labai stebisi tokia maišyta pora ir juokiasi iš jaunikio; sako "Žilė galvon, velnias vuodegon". Ir niekas netiki, kad jų šeimyniškas gyvenimas ilgai patektų.

Aušrelės susirinkimas. Aušrelės mėnesinis susirinkimas įvyks seredos vakare, 27 d. Rugpjučio (Aug.). Malonėkit visi nariai atsilankyt. Daug svarbių dalykų yra aptart.

Sekretorius **B. M.**

Maironio parke. ateinančiame panedėlyje bus didelės iškilmės, nes apart paprasto išvažiavimo bus platus programas, į kurį įeina: Lošis, šaudymai, ritimas, virvės traukimas, lenktynės palaidos, maišuose, surištomis kojomis, plaukikų lenktynės, įvairųs šokiai, tautiški ir internacionališki, ir daugybė kitokių, nepaprastų margumynų. Įžanga visiems dykai, todėl kas gyvas, Labor dienoje privalo lankytis Maironio parke ir pasismagint plačiuoju programu. Kviečia **M. P. Komitetas.**

Lietuvos artistai duos du spektakliu. Visi worcesteriečiai laukia su nekantrumu Lietuvos artistų pasirodant scenoje. Mat tikimasi ką nors lietuviško, nepaprasto matyt. Ant kiek man teko patirt, tai jų spektakliai bus nepaprasti ir labai, labai įvairųs. Jau tokių vakarų tai ištikrujų worcesteriečiai nematė lietuvių scenoje. Aušrelė apsiėmė jiems pagelbėt surengime ir jau pasamdė Lietuvių svetainę, 29 Endicott st. 2 ir 4 dienom Spalio. Pageidaujama, kad vietinės draugijos nerengtų jokių parengimų šiais vakarais, o kuoskaitlingiausiai atsilankytų į tuos vakarus, nes toki retai pasitaiko.

Reporteris.

Bereikalingas trukšmas. Praėjusioje savaitėje buvo daug trukšmo miesto rotušėje, kuomet šlavikas rusyje, tarp senų popierų rado kokios tai misinginės dudos galą. Sukviesta policija, detektivai ir "visos galybės", ir niekas nežinojo kas tai gali but, kol kas ten pasakė, kad tai niekas kitas kaip tokio jau išdirbimo bomba. Išgastis pasididino; stebėjosi kam bomba čia pamesta, kiti stebėjosi bombos nauju išdirbimu. Tik laimei atsisuko elektristas, vedęs naujas elektros žiburiams vielas, paaiškino, jog tai misinginė dudelė nuo senos lempos, kurioje buvo gazo kanalėlis ir elektros viela. Ir tada visų "blusos atgijo".

Šeimyniškas iškrikimas. Jonas Papas (grekas) prieš tris mėnesius vedė pačią ir netrukęs neteko darbo. Ilgai darbo jieškojęs ir jo neradęs, kažinkur dingo, palikęs pačiai laišką, kuriame apgailauja savo likimą. Pati perskaičius laišką, parsinešė nuodų ir tų išgėrus pateko konvulsijoms. Kaimynai išgirdę neramumą, pašaukė policiją, kuri atrado ją merdėjant. Nugabenta ligonbutin, bet nesitikima, jog pagis. Ji paliko laišką, kuriame prašo policijos nekaltint už tai jos vyrą, kadangi abu jie negali ilgiau gyvent negaudami darbo.

"Prakiuro dugnas". Praėjusioj vasaroj buvo labai sausa, bet dabar rodosi "dugnas prakiuro", nes tankiai lyja, o kaip praėjusiame utarninke tai jau visiems lytaus užteko. Panedėlio vakare ėmus lyt, lijo beveik visą parą. Gyventojams užsėmė rusis mieste, gi aplinkiniuose kaimuose žemesnes vietas pavertė prudais.

Pavėžino ir... Rožė Barsamian skundžiasi policijai, jog aną vakarą jai einant gatve, užkalbino ją automobilium pravažiuojanti du vyriškiai, kuriuodu ji pažinojusi Pennsylvanijoje. Jiedu pakvietė ją pasivėžint. Ji sutiko ir įsėdus važiavo net iki Millbury gatvės, kur sustojus prie krautuvės, vienas padavė jai doliarį ir liepė eit nupirkt saldainių. Ji viską palikus nuėjo, ir kada sugrįžo, rado automobilį stovint, bet abu pažįstamieji ir jos krepšelis, kuriame buvę jos $118, kažinkur jau atsidurę...

—o—

IŠ DARBO LAUKŲ

— West Warren, Mass. Warren Cotton audykla, kurioje darbininkai dirbo po tris dienas per savaitę, trečiu kartu užsidarė dviem savaitėm, pasitikint gaut daugiau užsakymų.

—New York, N. Y. 1000 darbininkų, dirbančių prie krutančių paveikslų rodytuvių, su 31 diena Rugpjučio skelbia straiką, kaipo protestą rodytuvių savininkams, kurie paskelbė sumažinimą algų nuo pirmos dienos Rugsėjo.

—Stoughton, Mass. Selis kurpių fabriko savininkai paskelbė sumažinimą darbininkams algų 10 nuošimčiu, už tai protestuojanti darbininkai paskelbė straiką.

—o—

PAJIEKOJIMAS:

Rašimo Viktoro artimi giminės Amerikoje ar Lietuvoje. Velionio yra likę pinigų. Manoma jisai buvo gimęs Žemaitijoje.

Ampusat George (galbut Jurgis Amušaitis), mirė Amerikoje, palikdamas didelius turtus. Gimęs Mažoje Lietuvoje, turėjo virš 70 metų. Pajieškoma paveldėjai.

Maskoliunaitė Agota, buk gyvenanti New Yorke.

Sirtautai, Jonas ir Boleslovas, atvyko Amerikon 1910 metuose, kitas 1912 metuose.

Maslovskis Aleksandra, buk gyvenęs New Yorke. Jie patys, ar kas apie juos žinantis prašoma atsiliept šiuom antrašu:

Lithuanian Consulate,
38 Park Row,
New York, N. Y.

GARSINIMASIS "AMERIKOS LIETUVYJE" DUODA GERIAUSIAS PASEKMES.

JONAS CIVINSKAS

Perkrausto namų rakandus šiame mieste ir perkrausto į kitus miestus, veža anglius ir persamdo trokus prie visokių darbų. Adresuokit šiaip:

340 Harding St. Worcestery.
Tel. Park 4156.

PARSIDUODA UKĖ!

Parsiduoda 113 akrų ukė, 5 mailos nuo Worcesterio, prie pat vieškelio. 13 kambarių stuba, moderniškai įtaisyta, 3 didelės banės, ledinyčia, saidės dirbtuvė, visos prietaisos prie ukės ir geri įrankiai su gyvuliais. Ukė parsiduoda pigiai ir greitai, nes savininkai išvažiuoja į Europą. Del platesnių informacijų kreipkitės šiuo adresu:

Mrs. Lena Abbruzzese
Flagg Farm, Boylston, Mass.
Tel. 33—24 Boylston.

ŽODYNĖLIS
GREIČIAUSIA IŠMOKSI ANGLIŠKĄ KALBA.
Turėdamas kišeninį žodynėlį, sutaisytą pagal geriausį kalbamokslinį būdą, be kito pagelbos išmoksi kalbėti, skaityti ir rašyt. Kaina tik 60c. Galima gauti pas
M. PALTANAVIČIA
15 Millbury St. Worcester, Mass.

PAJIEŠKOJIMAI:

PAJIEŠKOJIMAS. Ignotas Angulis apie 1913 metus atvyko Amerikon iš Kokšių sodžiaus, Kamajų valsčiaus, Rokiškio apskrities. Kas turi kokių nors žinių, malonėkite pranešt.

Lietuvių Biuras,
119 W. 41st St., New York City.

PARSIDUODA.

PARSIDUODA visai nauja stuba su 10,000 pėdų žemės. Parankus namelis su šiluma, elektra, šiltu ir šaltu vandeniu, parsiduoda pigiai. Norinti pirkt, kreipkitės:
JURGIS ULEVIČIA,
3 Hale St., Worcester, Mass.

Ant pardavimo malkos

Parsiduoda geros klevinės malkos, supiaustytos, po $13 už kordą (su pristatymu į namus). Reikalaukite šiuo adresu:
JONAS SELEŠTAVIČIUS,
36 Perry Ave., Worcester, Mass.
(34—37)

Extra, Extra, Bargenas!

KAM REIKIA UKĖS? Pirk lietuvių kolionijoje derlingos žemės 80 akrų ukę, geri budinkai, miškas, upė, sodas, gyvuliai, javai, padargai—$3600, įmokėt $1600.
105 AKRAI ŽEMĖS, 18 akrų girios, 30 akrų sodo, 2 mailės į miestą, pusė mailės iki ežero, dideli, geri budinkai, mašinos javai, gyvuliai—už $9000.
40 AKRŲ ŽEMĖS, 6 akrai sodo, budinkų nėra. Kaina $700.

P. D. ANDRIEKUS,
(35—36) PENTWATER, MICH.

PAJIEŠKOJIMAI

PAJIEŠKAU pusbrolio Miko Kantrimo, pirmiau gyvenusio po No. 7004 St. Clair ave., Cleveland, Ohio. ir taipgi pusseserės Marijons Kantrimiutės, gyvenusios Cleveland, Ohio. Jų pačių, arba kas apie juos žino meldžiu atsišaukt šiuo antrašu:

Pranas Latukas,
98 Dana Ave., Worcester, Mass.
(34—35)

DR. TESSMER,
Dentistas
306 MAIN STREET,
Worcester, Mass.
(virš Iver Johnson krautuvės)
SUTEIKIA SAŽINIŠKĄ PATARNAVIMĄ LIETUVIAMS!
Tel. Park 3310.

NAUJA KNYGA VISIEMS REIKALINGA:

KAIP IŠSIIMT PILIETIŠKAS POPIERAS?

Ką-tik išėjo iš spaudos knyga, kaip išsiimt pilietiškas popieras su visais reikalingiausiais klausymais ir atsakymais, ANGLŲ ir LIETUVIŲ KALBOSE. Galite gaut pas mus, kaina ..... 30c.

M. PALTANAVIČIA,
15 MILLBURY STREET, WORCESTER, MASS.

Antanas J. Milleris,
Lietuvis Advokatas,
406 Slater Bldg., Worcester, Mass.

"Skrom," P. Lipnevičiaus išrasta gyduolė dar esant jam Lietuvoje.
NEPASIDUOKITE REUMATIZMUI!!!

Reumatizmas dabar labiausiai žmogui įkirėja, kada oras nuolat mainosi. Bet nepasiduokit! Gyduolės "Skrom" yra pagydę daugelį žmonių, kuriems pinigų ir laiką sutaupino. Šimtai žmonių pasigelbėjo vartodami "Skrom". Jų pavardes ir adresus mes jums prisiųsime del persitikrinimo. Jeigu jus sergate reumatizma, nepasiduokite. Rašykite pas mus, mes prisiųsime šių stebuklingų gyduolių. Nelauk ir nekentėk be reikalo. Bonkutė "Skrom" 1 dol., su prisiuntimu $1.25.

M. Paltanavičia,
15 Millbury st., Worcester, Mass.

Atsiųsk tiktai 85 centus

O gausi vaistų nuo nervų, išgasties, nuomario, klajojimo, bemiegės, galvos skaudėjimo, ausyse užimo ir visokių nervų nusilpnėjimo. Naujausis sapninnkas su daug paveikslų, apdarytas $1.50. Taipgi mes užlaikome didžiausią krautuvę visokių lietuviškų žolių ir šaknų su lietuviškais nurodymais, kaip vartot. Geriausia Trejonka 60c. pakelis. Atsiųsk 10c., o gausi visokių žolių ir knygų katalogą. Reikalaujam agentų pardavinėjimui musų visokių žolių.

M. ZUKAITIS,
451 Hudson Ave., Rochester, N. Y.
(30—4)

J. L. Pašakarnis
Lietuvis optometristas ir akinių pritaikintojas.
447 BROADWAY,
So. Boston, Mass.

KLAUSYKIT REUMATIZMU SERGANTIEJI!

Mes sumanėme išdalint 10,000 prabų dovanai musų paprasto Namuose Gydymo Reumatizmo, kad padvigubint musų skaitlių pirkėjų ir parduot daugiau šios naminės gyduolės. Mes prisiųsim kiek vienam dovanai prabą Namuose Gydymo (Home Method) visiems apmokėdami pašto ženklelius, kurie tik paduos savo adresus tuojaus.

Praba jums nieko nekainuoja.
Atsiminkite, kad praba jums nieko nekainuoja. Mes norim išdalint 10,000 dovanai, gaut daugiau vartotojų. Tik atsiųsk savo adresą, o mes tuojaus pasiųsim prabą, kurią čia pažadame, gražiai sudėtą ant jusų adreso.

PLEASANT METHOD CO.,
Dep. X—12.
3624 No. Ashland Ave., Chicago, Ill.

APTIEKA
Vienintėlė Lietuvio Vaistinyčia.

Visų daktarų Amerikos ir Europos Receptus sutaisome su didžiausia atyda; vaistus ir chemikalus vartojam pirmos rušies. Pas mus galima gaut gyduolių nuo visokių ligų
Norėdami sučėdyt pinigus ir sveikatą, visados kreipkitės į musų aptieką; kuriems nėra galima per tolumą ateit, tai rašykite, o mes prisiųsime reikalingus vaistus per ekspresą.

A. BUDREVIČIUS
PROVIZORIUS,
122 Millbury St., Worcester, Mass.

"DIRVA" PERSIKĖLĖ NAUJON VIETON.

"Dirva"
Mokslo, Literaturos ir Politikos Savaitraštis
Išeina penktadieniais, 8 puslapių, didelio formato, visuomenės laikraštis.
Prenumerata metams $2.00
Lietuvon metams ...../ $3.00
Pusei metų pusė kainos.

"Dirva"
3352 Superior ave.,
Cleveland, O.
"Dirvos" Agentura Siunčia Pinigus Ameriką.
į Lietuvą ir Partraukia Gimines į

Į LIETUVĄ
WHITE STAR LINE
N. Y.—Cherbourg—Southampton.
Išplaukimai kas subatą. Milžinai laivai Majestic, Olympic, Homeric.
Greiti perkėlimai į Baltijos uostus.
AMERICAN LINE
WHITE STAR LINE
N. Y.—Plymouth—Southampton—Cherbourg—Hamburg.
Reguliariški išplaukimai. Puikus, dideli, greiti laivai. Greiti perkėlimai į Baltijos uostus.
RED STAR LINE
N. Y., Plymouth, Cherbourg ir Antwerp.
Dažni išplaukimai. Mėgiama kelionė. Naujas laivas Belgenland, taip gi Lapland ir Zeeland.
Visos uždarytos, privatiškos kajutos. Geras valgis ir visi patarnavimai. Kreipkitės prie vietinių agentų, ar į
Passenger Department,
84 State St., Boston, Mass.

Trumpiausis Kelias Į Visas Dalis LIETUVOS!
Išplaukimai kas savaitę musų laivuose de luxe:
Resolute, Reliance, Albert Ballin, Deutschland
su I, II, ir III kliasos pasažierais ir laivai:
"Mount Clay," Cleveland
Hansa, Thuringia ir Westphalia,
su II ir III kliasa. Mandagus, geras patarnavimas, puikus valgis, geros aplinkybės.
United American Lines,
Julius Rottenberg, Inc.,
260 Hanover st. Boston, Mass.
arba kiti įgalioti agentai.

Farmos ir Stubos Ant Pardavimo!

Kas nori pirkt ar parduot stuba ar farmą arba sumainyt stubą su farma aš tamistoms patarnausiu tame reikale. Šiuom laiku turiu keliatą gerų farmų už žemą kainą. Ateikite pas mane, o aš jus nuvešiu parodyt įvairaus didumo ukių (farmu).

Agency J. P. Vaitkus,
201 Millbury St. Worcesteryj
Telefonas Park 7786.

Į LIETUVĄ!

Galit but Lietuvoj vieną metą pailginant laiką dar šešiems mėnesiams jeigu reiktų. Pasiklauskite arčiausio United States Linijų ofise arba jusų vietos agento pilnų informacijų.
Tuo pačiu sykiu patyrinėkite patogumus važiuojant United States Linijų laivais: švarus, patogjus kambariai, geras maistas, patikintis patarnavimas, dideli dėniai, benų koncertais.

United States Lines,
45 Broadway, New York
75 State St., Boston, Mass.
Valdantieji Operatoriai del
U.S. SHIPPING BOARD.

Užima kontraktus ant budavojimo ir taisymo namų. Taip-
PRANAS LEVERIS
Dailydė-staliorius.
gi taiso ir dailina namus ir padaro įvairius medžio darbus. Kainos labai žemos. Reikalaujanti dailydės, malonėkite kreiptis pas mane, po numeriu —
15 Millbury Street,
Tel. Park 8177, Worcesteryje.

AMERIKOS LIETUVIS ATLIEKA VISOKIUS SPAUDOS DARBUS.